

**MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ
AGRONOMICKÁ FAKULTA**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

BRNO 2015

MARCELA BLAŽKOVÁ

Mendelova univerzita v Brně
Agronomická fakulta
Ústav chovu a šlechtění zvířat

**Zhodnocení zkoušek z výkonu vybraných plemen ohařů v
ČR**
Diplomová práce

Vedoucí práce:
Ing. Martin Hošek, Ph.D.

Vypracoval:
Bc. Marcela Blažková

Brno 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci: Zhodnocení zkoušek z výkonu vybraných plemen ohařů v ČR vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom/a, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne:.....

.....
podpis

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu své diplomové práce Ing. Martinu Hoškovi, Ph.D. za poskytnutí odborných rad, připomínek, vedení a také za trpělivost a čas strávený při konzultacích.

Abstrakt

Práce se zabývá zhodnocením výkonnostních zkoušek výmarského ohaře krátkosrstého a německého ohaře krátkosrstého. Jako podkladový materiál posloužily výsledky z podzimních zkoušek, lesních zkoušek, všestranných zkoušek, barvářských zkoušek, speciálních vodních prací a zkoušek vloh konaných v roce 2011, 2012 a 2013. U vybraných disciplín byl německý ohař krátkosrstý prokazatelně lepší než výmarský ohař krátkosrstý. Na výsledky působí mnoho faktorů, protože u loveckých vlastností je velice nízký koeficient heritability. Pro společný lov jsou vhodná obě plemena. Chovatelské kluby by se měly začít zabývat více loveckými vlastnostmi do budoucna. Provádět kontrolu dědičnosti potomků po rodičích, jako provádí klub chovatelů německých ohařů.

Klíčová slova: ohař, výkonnostní zkoušky, podmínky uchovnění.

Abstract

The Thesis deals with evaluation of performance tests of Wiemaraner shorthaired pointer and of German shorthaired pointer. Results from autumn tests, forest tests, general tests, tests of tracing of shot game, special water works and test of talents held in 2011, 2012 and 2013 were used as a source material. German shorthaired pointer was demonstrably more successful in selected disciplines than Wiemaraner shorthaired pointer. Results are influenced by several factors because there is very low coefficient of heritability in hunting qualities. Both breeds are suitable for collective hunting. For future, breeding clubs should start to deal more with hunting qualities. Moreover, it is recommended to carry out heredity examination of offsprings, like it is done by german-shorthaired-pointer breeding club.

Key words: pointer, performance tests, conditions of breeding

OBSAH

1 ÚVOD.....	8
2 CÍL PRÁCE.....	9
3 LITERÁRNÍ PŘEHLED	10
3.1 Historie využívání a dnešní význam loveckých psů.....	10
3.2 Rozdělení plemen loveckých psů	11
3.3 Charakteristika výmarského ohaře krátkosrstého a německého krátkosrstého	11
3.3.1 Historie a současnost výmarského ohaře	12
3.3.2 Krátký historický přehled německého krátkosrstého ohaře	17
3.4 Zkoušky z výkonu loveckých psů	18
3.5 Rozdělení zkoušek loveckých psů z výkonu	19
3.6 Jednotlivé disciplíny zkoušek.....	19
3.6.1 Nos	20
3.6.2 Společný hon	20
3.6.3 Vrozená chuť k práci.....	21
3.6.4 Hledání	21
3.6.5 Vystavování.....	21
3.6.6 Postupování	22
3.6.7 Zájem o stopu zvěře	22
3.6.8 Dohledávka střelené a pohozené pernaté a srstnaté zvěře	22
3.6.9 Přinášení vlečené zvěře pernaté a srstnaté na dálku v poli	23
3.6.10 Přinášení vlečené lišky na dálku v poli	23
3.6.11 Přinášení vlečeného zajíce na dálku v lese	23
3.6.12 Přinášení zvěře pernaté, srstnaté a lišky.....	24
3.6.13 Klid před zvěří pernatou.....	24
3.6.14 Klid před zvěří srstnatou	24
3.6.15 Chování po výstřelu	24
3.6.16 Poslušnost.....	25
3.6.17 Vodění na řemeni	25
3.6.18 Práce na pobarvené stopě spárkaté zvěře	25
3.6.19 Přinášení lišky přes překážku.....	26
3.6.20 Dohledávka pohozené lišky	27
3.6.21 Chování na stanovišti	27

3.6.22 Vyhledávání zvěře v houštinách	27
3.6.23 Slídění a dohledávka	28
3.6.24 Šoulačka s odložením.....	28
3.6.25 Práce psa ve vodě	29
3.6.26 Ochota k práci v hluboké vodě.....	29
3.6.27 Přinášení kachny z hluboké vody.....	29
3.6.28 Nahánění a dohledávka střelené nebo postřelené kachny v rákosí	30
3.6.29 Dohledávka pohozené kachny v rákosí.....	30
3.6.30 Chování na stanovišti u vody	31
3.7 Zavedení mladého psa do praxe	31
3.8 Vedení psa v myslivecké praxi.....	32
3.9 Chovné podmínky psů a fen výmarských krátkosrstých ohařů.....	33
3.9.1 Postup při uchovnění psů výmarských krátkosrstých ohařů.....	33
3.9.2 Postup při uchovňování feny výmarského krátkosrstého ohaře.....	33
3.9.3 Doporučení psů ke krytí feny	34
3.10 Uchovnění německých krátkosrstých ohařů.....	34
3.10.1 Podmínky uchovnění psa a feny německého krátkosrstého ohaře.....	34
3.10.2. Využití v chovu	35
3.10.3 Doporučení ke krytí.....	35
3.10.4 Podmínky krytí.....	36
3.11 Dědičnost loveckých vlastností	37
3.12 Momentální situace v praktickém využití loveckých psů v honitbách v ČR	39
4 METODIKA	41
5 VÝSLEDKY	43
6 DISKUZE	51
7 ZÁVĚR	55
8 POUŽITÉ ZDROJE A LITERATURA	56
10 SEZNAM TABULEK	58
11 SEZNAM ZKRATEK	59
12 PŘÍLOHY	60

1 ÚVOD

Myslivost představuje jedno relativně běžné slovo v našem slovníku. Každý z nás si už ovšem pod tímto slovem představí poněkud jiný obsah. Jiný je zajisté pohled laika nemajícího s danými aktivitami žádné přímé zkušenosti, jehož názor bývá utvářen převážně útržkovitými informacemi a zprávami ve sdělovacích prostředcích, zatímco zcela odlišný postoj si vytvoří rodinný příslušník mající mezi svými blízkými aktivního myslivce. Dnešní myslivec si je vědom, že loveckého psa potřebuje nejen k vyhledávání zvěře, ale i na její dohledání a přinesení. Je to v současné době jeho nejdůležitější úloha.

Lovecky použitelný pes je dodnes nepostradatelným pomocníkem myslivce a poskytuje mu tak rozmanité služby. Lovecký pes patřil k výkonu již dlouho ve starověku, což dokazují obrazové a psané materiály z Egypta a Číny. Postupem času došlo k vyšlechtění několika desítek plemen loveckých psů pro různé upotřebení v myslivecké praxi. Mezi jinými i plemena jako je výmarský a německý ohař.

Výmarský krátkosrstý ohař je řazen mezi kontinentální ohaře. Vždy je zbarven jednobarevně, šedostříbrně, tmavšího nebo světlejšího odstínu. Je to nejmohutnější plemeno z ohařů. Jeho přednosti jsou poslušnost a ovladatelnost, dále pak je výborný k práci na stopě a velmi dobrý přinašeč, ostrý na škodnou zvěř. Výmarský ohař je oddaný svému majiteli a chrání ho. Mezi jeho nedostatky patří často pomalejší hledání a měkčí povaha. Jinak je považován za nejspolehlivějšího ohaře pro všestrannou práci. V dnešní době je výmarský ohař stále častěji chován nejen pro lovecké využití, ale i jako společenský pes pro svůj atraktivní vzhled a klidnou, společenskou povahu.

Německý krátkosrstý ohař je řazen také mezi kontinentální ohaře. Víc než u ostatních ohařů u něj platí, že jeho doménou je pole, hledání s vysokým nosem a pevné vystavování. Jinak je to rychlý a vytrvalý ohař s vynikajícím nosem a prostorným hledáním. Jeho slabou stránkou je zejména ovladatelnost a někdy i neochota přinášet. U německých ohařů se můžeme setkat s mnoha barevnými variantami. Srst bývá hnědá (hnědák), hnědá bíle prokvetlá (bělouš) nebo bílá s plotnami (strakoš). Stejně barevné varianty se vyskytují i se základní barvou černou. Je nejvíce zastoupeným plemenem ohařů u nás.

2 CÍL PRÁCE

Cílem mé práce je zhodnotit výsledky z výkonnostních zkoušek (podzimních zkoušek, lesních zkoušek, všestranných zkoušek, barvářských zkoušek, speciálních zkoušek z vodní práce a zkoušek vloh) v České republice nejčastěji chovaných loveckých plemen psů, a to výmarského ohaře krátkosrstého a německého ohaře krátkosrstého v letech 2011 až 2013.

Cílem práce je srovnat pracovní schopnosti vybraných plemen a na základě výsledků doporučit jejich užití v praxi a navrhnout doporučení pro další chov.

3 LITERÁRNÍ PŘEHLED

3.1 Historie využívání a dnešní význam loveckých psů

V nejstarších dobách používali psa při lovu jako honiče. Zvěř vyhledával, nadháněl, a tím ulehčoval svému pánovi její lov. Jak se z původního lovce postupem času stával myslivec, měnilo se postupně i používání loveckého psa.

Před vynalezením střelných zbraní byl lov na vysokou zvěř bez smečky loveckých psů nemyslitelný. Úkolem tehdejších loveckých psů bylo, aby zvěř vystopovali a zadrželi. Tehdejší zbraně (luk, oštěpy, nedokonalé střelné zbraně) nebyly tak výkonné, aby zvěř po zásahu na místě zhasla. Úkolem tehdejších psů bylo tedy i dohledávání postřelené zvěře. Byla to doba největšího rozkvětu honičů. Dobří lovečtí psi měli velkou cenu, hodnotili je hlavně podle toho, jak dlouho a vytrvale uměli sledovat zvěř.

Po zdokonalení střelných zbraní začali lovit ve větší míře drobnou zvěř. Lov na tuto zvěř byl odlišný od lovu na jelení zvěř. Při lovu na drobnou zvěř se honič již nemohl uplatnit a postupně jeho význam klesal i při lovu na jelení zvěř v závislosti na měnících se způsobech lovu. Lovci si hledali a vybírali psa, který byl pomalejší a ovladatelnější, hledal před lovcem a upozornil na zvěř. Začali se používat slídiči, později ohaři, kteří postřelenou zvěř i dohledali, případně přinesli. Postupně začaly vznikat skupiny psů podle upotřebení a z nich se dále vyvinula jednotlivá plemena loveckých psů. Po vynalezení střelných zbraní se určitou dobu myslelo, že lovecký pes ztratí svůj význam. Ukázalo se však, že ani při uplatnění střelných zbraní není možné se při lovu bez loveckého psa obejít.

Dnešní myslivec je přesvědčený, že lovecký pes je při lovu potřebný nejen na vyhledání zvěře, ale i na její dohledání a případně přinesení. Je to v současné době jeho nejdůležitější úloha. Odhaduje se, že při použití loveckých psů na lovu se ročně zachrání více než 15% z celkových úlovků. Na potřebu použití loveckých psů pamatuje i zákon o myslivosti, který stanoví lovcům používat při výkonu práva myslivosti předepsaný počet lovecky upotřebitelných psů (Bakoš, 1998).

3.2 Rozdělení plemen loveckých psů

Chovatelé z celého světa se sdružili do Mezinárodní kynologické federace (dále jen FCI), která vznikla již v roce 1911 a do dnešních dnů registruje přes 400 plemen psů, které dělí do 10 skupin dle původu a využití (Kuntová, Doležal, 1995).

Jednotlivá plemena loveckých psů vznikla záměrně vybranými a kříženými jedinci tak, aby pes co nejlépe vyhovoval účelu, k jakému jej člověk určil. Lovecká plemena rozdělujeme do skupin na ohaře, slídiče, honiče, barváře, normíky a přinašeče (retrívry) (Hromas, 2000).

Ohaři patří do 7. skupiny. Ohaři se vyvinuli z honičů. Už v 6. století př. n. l. řecký historik Xenofon poukazuje na honiče, kteří zvěř nepronásledovali, ale při jejím navěštění strnuli se zdviženou hlavou. Původně takovéto chování bylo nežádoucí. Ale později se tyto psi začali používat na lov ptáků se sítěmi a při sokolnictví. Dnes se ohaři dělí do dvou skupin, a to na ohaře kontinentální a ohaře anglické. Kontinentální ohaři mají vlastnosti pro všestrannou práci. Angličtí ohaři musí zvěř najít a vystavit, zvěř přinášet nemusejí (Kuntová, Doležal, 1995).

Ohař je všestranně použitelný lovecký pes. Typické pro tyto psy je práce s vysokým nosem a vystavování zvěře. Používají se k lovu drobné zvěře na poli, ve vodě, v lese a k dosledu zvěře spárkaté (Hromas, 2000).

3.3 Charakteristika výmarského ohaře krátkosrstého a německého krátkosrstého

Výmarský ohař je všestranný, lehce ovladatelný, povahově pevný a náruživý lovecky upotřebitelný pes se systematickým a vytrvalým hledáním, bez velkého temperamentu, nos výborné kvality. Je ostrý na škodnou a dravou zvěř. Je i velice ostražitý, ale ne agresivní. Je spolehlivý jak ve vystavování, tak v práci ve vodě. Dobře pracuje po ráně (ČMKU, 2013).

Německý krátkosrstý ohař je všestranně lovecky upotřebitelný pes. Značně rozšířené plemeno nejen u nás. Povahově pevný, vyrovnaný a spolehlivý pes. Jinak je velice živý, temperamentní, pozorný a energetický. Není nervózní, plachý ani agresivní. Pohybuje se hbitě, plynule a harmonicky. Je to jednoznačně pracovní pes a společník svého majitele (Kuntová, Doležal, 1995).

3.3.1 Historie a současnost výmarského ohaře

Vznik ohařů sahá hluboko do historie. Šlechtění nových loveckých plemen, které bylo spojeno se zaváděním nových způsobů lovu, se váže k období vlády Karla Velikého v letech 768 - 814.

Výmarský ohař patří mezi nejstarší plemena kontinentálních ohařů. Jeho původ nebyl nikdy zcela objasněn. Historické prameny uvádějí několik teorií o vývoji plemene. Všechny se opírají o důkazy v podobě fyziognomie i vlastností předků a současného psa či jeho vloh pro určitý typ práce. Teorie se hodně liší a mnohdy si i odporují. Žádnou z nich nemůžeme považovat za plně ověřitelnou.

1. Předpokládá se, že výmarští ohaři pocházejí pouze z jednoho předka – výchozího typu starého německého ohaře hnědé barvy. Tito ohaři se vyvinuli z honičů, u kterých se začala objevovat vlastnost typická pro ohaře – schopnost vystavovat zvěř. Ve 14. století je popisován tzv. „líhavý pes“, který byl využíván při lovu drobné zvěře do sítí. Pes zvěř vyhledal, vystavil a ulehnu, poté byl i se zvěří přehozen sítí. Změna barvy v šedou se vysvětluje náhlou mutací, která byla dále utvrzována selekcí na tuto barvu.

2. Druhá verze (Koloman Slimák) udává jako předky výmarského ohaře krátkosrstého ohaře, pointra a ulmskou dogu (barva, ostrost). Původ sahá až k dnes již vyhynulému vodiči – leithund. Tito psi byli tehdejšími dvorními myslivci naváděni na dlouhých vodítkách na stopu nebo barvu.

3. Teorie vzniku z Württemberského ohaře a pointra.

4. Ulmskou dogu a anglické liščí štváče považuje za předky výmaranů Müller-Friedrich a Fries.

5. Další teorie (P. Hollings, G. Averis) hovoří o černých barvářích sv. Huberta, původem z ardenského kláštera Andaye v Belgii, po kterých měl výmarský ohař zdědit

své typické vlastnosti – práci s nízkým nosem, ostrost, dobrý nos, dobrou ovladatelnost, absolutní oddanost, v exteriéru pak zaokrouhlené závěsy a nesení prutu. Šedá barva by tak vznikla mutací z černé. Předkem těchto psů může být galsko-keltský francouzský ohař *canis segusius* – (vypodobněn na soše v Las Palmas).

Hannoverský barvář jako nejstarší barvář se původně také vyskytoval v šedém zbarvení. Gillian Averis – anglický chovatel výmarských ohařů uvádí, že psi z kláštera svatého Huberta byli černí s načervenalými skvrnami nad očima, na nohách a s bílou skvrnou na hrudi. Tento názor by vysvětloval výskyt tzv. pálení a bílých znaků, se kterými se můžeme setkat jako s nežádoucími exteriérovými chybami u výmarských ohařů ještě i dnes.

Německý profesor L. Heck se domnívá, že pes z kláštera sv. Huberta byl nejstarším loveckým psem, který dal základ více loveckým plemenům. Předky tohoto psa přivezli křižáci do Evropy z výprav na Středním východě. Hans Schulze píše v *Jagdhunde* 1965 o mutaci z barváře. Polesný z Harzu, lesní úřad Thale F. Baars – Helingendorf uvádí, že na počátku 19. století zde byli výmarani nasazováni jako barváři.

6. Kynologové Herber a Richnov považují za výchozí plemeno braku – tomu odpovídají plemenné znaky, jako tvar lebky, masově zbarvený nos, malý stop, zaokrouhlený závěs. Šedá by byla podle této teorie vznikla opět z černé stejně jako u barvářů svatého Huberta. Za společného původce plemen braka, barvář a výmaran považují hubertoidní typ psa ze 16. století.

7. Nejčastěji citovaná teorie o vzniku plemene je spojena s osobou sasko-výmarského velkovévody Karla Augusta (1757 – 1828), který vládl v letech 1815 – 1828 a za jeho vlády se město Výmar stalo hlavním městem velkovévodství Sasko – Výmar - Eisenach.

Karl August přivezl v roce 1824 předky dnešních výmarských ohařů ze zemí koruny sv. Václava (tj. z Čech). Psy vynikajících loveckých vlastností poznal při své cestě do lázní v Teplicích na Moravě. Při honech na panství knížete Esterhazyho Auersperga byl zaujat jejich výkony a inteligencí, a tak jich několik nakoupil a odvezl domů do Výmaru, kde je nadále šlechtil a jejich potomky rozdával myslivcům. Tuto teorii vyslovil jako první německý kynolog Emil Iligner v roce 1921 a přejímá ji většina dalších autorů. Iligner výmarského ohaře popisuje jako bílého s žemlově žlutými

plotnami, nosem vysoko vyklenutým, mírně převislými pysky, se silnými čelistmi (dle svědectví starého myslivce z Durynska). Za původce považuje dogu a stříbrného vodiče.

Původ z Čech cituje ve své publikaci – Příručka pro myslivce a ty, kteří se jimi chtějí státi z roku 1909 i Ernst Schloffeldt, který uvádí, že sám poznal výmarany již kolem roku 1879 v Sasku, kde byli v té době poměrně četní a cení si jejich práce v poli.

Další publikací, která uvádí český původ, je z roku 1901 – Chov, péče, výcvik a pojednání o nemocech ušlechtilého psa – autor Carl Zorn: „Podle záslužného pátrání jeho excelence pana vrchního dvorního lovčího von Strauch nestála kolébka šedého výmarana za žádných okolností ve Výmaru, nýbrž tento zajímavý pes pochází z Čech a předkové našeho nynějšího tzv. výmarana byli importováni velkovévodou Karlem Augustem za časů Goetha a Schillera ze zemí koruny sv. Václava.“ Dále uvádí popis zabarvení stříbrošedou a myší šed' a dodává: „Výkonnost těchto psů ve správné a zkušené ruce jest bez jakýchkoli pochyb vynikající a jejich barva neobyčejně praktická v mnohostranném provozování myslivosti. Při slídění je však třeba přísně nakázat opatrnost vášnivým střelcům. Stává se totiž opakovaně, že náruživě slídící výmaran je považován svátečním střelcem za kus srnčího, prchajícího z leče a je nezaslouženě bombardován dávkou broků.“

Tuto teorii se snažil prověřit a původ výmarského ohaře z Čech doložit historickými důkazy i český kynolog a jeden z prvních poválečných chovatelů výmarských ohařů MUDr. Jan Fiala. Podle archivních dokumentů se mu podařilo zjistit, že Karel August v roce 1924 v Čechách skutečně pobýval, bohužel zmínka o psech se v jeho korespondenci nedochovala a z německé strany nebyl pochopitelný zájem o hledání historických dokumentů, které by dokazovaly tuto teorii.

Slovenský historik a chovatel výmarských ohařů M. Púčik sice nevyvrací možný původ výmarského ohaře ze dvora Auerspergů, kteří chovali psy podobné výmarovi na svých panstvích již od 17. století ve Vlašimi, Nasavrkách a ve Žlebech. Popírá však existenci osoby (jinými autory často uváděné) knížete Esterházyho Auersperga.

8. K. Brandt a Camilo Morgon uvádí, že Karel August křížil starého německého ohaře s anglickým žlutým pointrem. Z tohoto spojení měli vzejít první stříbrošedí psi, na nichž založil plemenný výběr. A. Březina uvádí vznik kolem roku 1850 – 1870 křížením ohařů anglických a německých.

9. Teorie o původu výmarana z Francie začíná odvíjet již za vlády Ludvíka IX. (1226 – 1270), který přiváží z křížáckých válek z východního středomoří tzv. tatarské psy a věnuje se dále jejich chovu.

Šedí psi svatého krále Ludvíka IX. byli velcí hrubosrstí psi se suchou hlavou, dlouhými slechy a zatočenými pruty. Zbarvení psů bylo tmavě šedé, na hřbetě téměř černé, na březích přecházelo v žlutou. Tito psi byli výlučně vlastnictvím krále.

Stoupencem teorie o francouzském původu je francouzský kynolog Pierre Rousselt – Blanc. Předpokládá, že předchůdcem výmarana byl až do počátku 19. století honič – stříbrošedá barva se totiž vyskytovala i u čtyř plemen původních honičů ve Francii v 16. století.

Šedé psy držel rovněž v 17. století i princ Rupert Falcký (syn českého krále Fridricha Falckého a Alžběty Stuartovny). Dokládá to obraz z roku 1631 holandského malíře A. van Dycka. Princ Rupert je na něm vyobrazen s jedním stříbrošedým psem s bílou skvrnou na hrudi a dlouhým ocasem. Velikost a typ odpovídá dnešnímu ohaři. Tohoto psa nemůžeme ještě označit za výmarského ohaře. Obraz je pouze dokladem, že psy stříbrošedého zbarvení bylo možné vidět už v 17. století. Kynolog Strebel považuje tyto psy za předky výmarského ohaře.

V historii plemene se pak znovu objevuje dle této Blancovy teorie původu postava velkovévody Karla Augusta, který měl šedé psy na svůj dvůr z Francie přivést již v roce 1792 (tedy více než o 30 let dříve než z Čech) a pak příbuzenskou plemenitbou ve svých psících upevňoval vlastnosti i vzhled těchto psů, takže v krátké době vznikl jednotný typ šedého psa, kterého bychom dnes označili jako rasu či plemeno. Ve své době byli nazýváni „psi Karla Augusta“. Později se tato rasa rozšířila na území Výmaru a Durynska, kde byli panští myslivci povinni držet pro lov upotřebitelné psy. S koncem feudalismu a zánikem práv šlechty pokračovalo používání výmaranů jako stavěcích psů v malých privátních honitbách v této oblasti. Nadále byli tyto psy označováni dle místa původu výmarany.

Teorii francouzských kynologů by mohla podpořit i další umělecká díla ze 17. a 18. století. Na obraze van Dycka z roku 1631 je zobrazen princ Ruprecht Falcký se psem výmarského typu. Rovněž na obraze malíře Oudryho je vyobrazena šedá fena Blanche Ludvíka XV. (1715 – 1774). Obraz je vystaven v Louvre. Šedý pes se objevuje také na obraze španělského malíře z 18. století F.Goya – Charles III. a jeho věrný pes.

U dalších autorů a kynologů dochází při pátrání po původu stříbrošedých

výmaranů ke kombinaci některých z uvedených teorií či k možným původcům řadí ještě další stará plemena psů (např. i pudla), ale tyto názory již nejsou doloženy žádnými důkazy.

Teprve v druhé polovině 19. století se už ale dobové prameny poprvé začínají zmiňovat nejprve o šedých loveckých psech, později již o výmarských ohařích (KCHVO, 2011).

Výmarský ohař se u nás používá od roku 1910 k loveckým účelům. Psi byli v majetku cizí šlechty. Roku 1923 byli zapsáni do plemenné knihy první čtyři výmarští ohaři Richardu Tománkovi, který je považován za zakladatele chovu výmarských ohařů v Čechách. V Tyrolsku se Tománek poprvé setkal s výmarskými ohaři u hraběte Merana. Psi ho velice zaujali svými vlastnostmi, ale i krásným zevnějškem. Měl možnost pozorovat psa po delší dobu na veškeré zvěři počínaje slukou, tetřevem, králíkem až po medvěda, výkon byl vždy prvotřídní. Tománek hledal všestranně upotřebitelného psa, a tak v letech 1923 až 1924 dovezl psa Arga von Rundhof a fenu Gerdu von Berchtoldsburg – Schleisingen. Tito dva byli zakladateli jeho chovatelské stanice Z Baltu. Argo získal 221 bodů v II. ceně na všestranných zkouškách a v roce 1925 obdržel na výstavě výbornou. Další fenu přivezl z Rakouska, jmenovala se Mucanda. Během druhé světové války musel chov výmarských ohařů ukončit. V době, kdy Tománek zakládal chov, pan Blažej dostal od hraběnky Kinské fenu Lotte Lindblom. Na výstavě v Olomouci roku 1924 bylo předvedeno 6 výmaranů. První dva vrhy výmarských ohařů byly zapsány v roce 1926. V roce 1937 se výmarští ohaři chovali ve třech samostatných krevních liniích. Po roce 1945 byl jedním z prvních chovatelů pan Koloman Slimák z Nového Města nad Váhom a MUDr. Jan Fiala z Jindřichova Hradce. Dr. Fiala je jedním ze zakladatelů chovatelského klubu. Jeden z nejdůležitějších chovatelů dlouhosrstých výmaranů je Stanislav Kulanda. Odchoval 66 dlouhosrstých štěňat. V lednu 1952 R. Knoll vytyčil jako hlavní bod chovatelského úsilí založení spolku a dovoz kvalitních zvířat. Koloman Slimák roku 1954 přivezl z Rakouska psa Murkla a fenku Moniku od předsedy klubu chovatelů výmarských ohařů výměnou za maďarské ohaře. Tyto psy je možno považovat za poválečné zakladatele chovu v nás. První vrh od tohoto páru byl 23. 3. 1955. Později byli ještě dovezeni psi Artur a Yes.

Zájem o výmarského ohaře rostl. Při klubu chovatelů krátkosrstých ohařů měli výmarští ohaři založenou samostatnou sekci. Výmarští ohaři se začali registrovat a brzy se podařilo podchytit 150 majitelů. Poradcem chovu byl MUDr. Jan Fiala pro Čechy a Moravu a Koloman Slimák pro Slovensko. Josef Moravec byl jednatelem. V roce 1961 bylo zapsáno 39 štěňat ze 7 vrhů a 1 štěně dlouhosrstého výmarského ohaře do plemenné knihy. V roce 1964 byl poprvé předveden výmarský ohař z našeho chovu v zahraničí. Ve druhé polovině 60. let byli dovezeni psi Ulf a Bude z Rakouska. Klub chovatelů výmarských ohařů byl založen 21. 12. 1966. Prvním předsedou byl Robert Jakoubek. V té době se výmarský ohař vyskytoval ve třech variantách srsti a klub se rozhodl chovat všechny varianty odděleně. V 70. letech měl klub více než 450 členů. V letech 1975 až 1979 bylo každoročně odchováno více jak 100 štěňat a průměrně bylo předvedeno 18 psů na jarních zkouškách. V říjnu 1995 vznikl samostatný Klub chovatelů výmarského ohaře na Slovensku. V roce 1999 se konal první tábor pro začínající majitele výmarského ohaře. Výcviku na táboře se zúčastnilo 41 osob s 16 výmarskými ohaři a 2 maďarští ohaři. Od roku 2001 se konají každý rok dvě výstavy výmarských ohařů. V tomto roce měl klub okolo 500 členů. Od 1. 7. 2002 platí nový standard plemene. V roce 2004 bylo v chovu 53 chovných psů a 83 chovných fen. V roce 2005 začala pracovat chovatelská rada (Harperová, 2008).

3.3.2 Krátký historický přehled německého krátkosrstého ohaře

Historie německého krátkosrstého ohaře začíná se psy, kteří se používali při lovu pernaté zvěře do sítí především ve středomořských zemích a při honech. Na německé knížecí dvory se tyto ohaři dostali přes Francii, Španělsko a Flandry. Nejdůležitější vlastností těchto psů byly jejich výkony při vystavování zvěře. Stavěči byli ještě žádanější poté, co byla vyrobena první dvojité brokovnice (1750). Lovci mířili před psem na pernatou zvěř v letu. To byl počátek přechodu od čistého stavěče ke všestrannému lovecky upotřebitelnému psovi. Rozhodující pro vybudování a rozvoj chovu bylo založení plemenné knihy německého krátkosrstého ohaře v roce 1897. Princ Albrecht ze Solms-Braunfeldu sepsal charakteristické znaky plemene, stanovil pravidla hodnocení tělesných tvarů a konečně také jednoduchá zkušební pravidla loveckých psů. Dnes prochází německý krátkosrstý ohař filtrem propracovaného chovatelského a

zkušebního řádu. Standard stanoví, jaké vlastnosti má mít německý krátkosrstý ohař jakožto všestranný lovecky upotřebitelný pes. Díky tomu je schopen plnit veškeré požadavky kladené na něj při lovech až do vysokého věku (ČMKU 2013).

3.4 Zkoušky z výkonu loveckých psů

Zákon o myslivosti a s ním spojené předpisy ukládají uživatelům honitby používat při výkonu práva myslivosti psy s loveckou upotřebitelností. Loveckou upotřebitelnost získá pes po úspěšném absolvování zkoušek. Nejvyšší stupeň výcviku všech psů se hodnotí na memoriálech.

Hlavní zásadou při hodnocení psa je správný výklad zkušebního řádu se zřetelem na použití psa v myslivecké praxi. Zkušební řád může chápat každý po svém, ale hodnocení výkonu psa se musí shodovat se zněním zkušebního řádu. Po každé disciplíně rozhodčí veřejně oznámí vůdci výsledky hodnocení. Kromě disciplín, které se hodnotí během celých zkoušek (vodění na řemeni, poslušnost). Před vyhlášením výsledků se musí rozhodčí dohodnout na výsledné známce a zapsat ji do soudcovské tabulky. V každém případě se rozhodčí musí chovat rozvážně. Psi hodnotí z přiměřené vzdálenosti a nesmí připustit žádné rušivé vlivy (blízko se pohybující korona).

Známky za výkon z jednotlivých disciplín jsou známky 0 až 4. Znamka 4 je výborně, známka 3 velmi dobře, známka 2 dobře, známka 1 dostatečně a známka 0 nedostatečně. Důležitost a obtížnost každé disciplíny je vyjádřena koeficientem, kterým se udělená známka vynásobí. Výsledné číslo je počet bodů, které pes získal z každé disciplíny. Body ze všech disciplín se následně sečtou a pes získává celkový počet bodů. V tabulkách pro jednotlivé zkoušky jsou uvedeny nejnižší počty bodů, které jsou potřebné k dosažení I., II. nebo III. ceny. Kromě celkového počtu bodů musí pes splňovat limitní známky z jednotlivých disciplín, které jsou též uvedeny v tabulkách. Při stejném počtu bodů u více jedinců má přednost mladší pes před starším, u jedinců stejného věku pes, kterého vlastní jméno začíná dřívějším písmenem v abecedě. Ze zkoušek jsou vylučováni psi, kteří zvěř načínají nebo hrobaří, tato poznámka se zanesou pouze do soudcovské tabulky, nikoli do průkazu původu psa. Vůdce psa po úspěšném absolvování zkoušek dostane opis soudcovské tabulky, diplom a zápis do průkazu původu psa (Hanzal, Vochozka, 2003).

3.5 Rozdělení zkoušek loveckých psů z výkonu

Ohaři jsou řazeni do VII. skupiny FCI. Od ostatních loveckých psů se odlišují schopností zvěř vystavit. Tito psi se v myslivecké praxi používají k povrchové práci.

Pro ohaře jsou dány dva typy zkoušek. Zkoušky vloh, na kterých se posuzují vrozené vlohy, a ostatní zkoušky (podzimní zkoušky, lesní zkoušky, barvářské zkoušky, vodní práce, všestranné zkoušky), na kterých pes získává loveckou upotřebitelnost pro příslušný druh použití v myslivosti.

Zkoušky vloh jsou potřebné zejména z chovatelského hlediska. Na těchto zkouškách pes ukáže své vrozené vlastnosti, které dosud nebyly ovlivněny výcvikem. Jsou důležité také z hlediska kontroly dědičnosti, proto je nutné, aby se těchto zkoušek zúčastňovalo co nejvíce mladých psů. Zkoušek se mohou účastnit ohaři pouze jedenkrát, než obstojí. Na těchto zkouškách pes nezíská loveckou upotřebitelnost.

Podzimní zkoušky kvalifikují ohaře jako lovecky upotřebitelného pro dohledání a přinášení drobné zvěře. Těchto zkoušek se mohou účastnit všichni ohaři bez ohledu na dříve vykonané zkoušky.

Úspěšným absolvováním lesních zkoušek ohař získává loveckou upotřebitelnost k dohledání, přinášení drobné zvěře a dosledu spárkaté zvěře v lesních honitbách a ve všech jiných honitbách, kde je plánován odstřel spárkaté zvěře.

Barvářské zkoušky kvalifikují ohaře jako lovecky upotřebitelného pro lov a dosled spárkaté zvěře, jejíž stopa je stará přes 12 hodin.

Speciální zkoušky z vodní práce kvalifikují ohaře jako lovecky upotřebitelné pro dohledání a přinášení drobné zvěře (ČMMJ, 2008).

3.6 Jednotlivé disciplíny zkoušek

Jednotlivé disciplíny hodnocené při zkouškách jsou nos, společný hon, vrozená chuť k práci, hledání, vystavování, postupování, zájem o stopu zvěře, dohledávka střelené a pohozené pernaté a srstnaté zvěře, přinášení vlečené zvěře pernaté a srstnaté na dálku v poli, přinášení vlečené lišky na dálku v lese, přinášení vlečeného zajíce na dálku v lese, přinášení zvěře pernaté, srstnaté a lišky, klid před zvěří pernatou, klid před zvěří srstnatou, chování po výstřelu, poslušnost, vodění na řemeni, práce na pobarvené stopě spárkaté zvěře, přinášení lišky přes překážku, dohledávka pohozené

lišky, chování na stanovišti, vyhledávání zvěře v houštinách, slídění a dohledávka, šoulačka s odloženou, práce psa ve vodě, ochota k práci v hluboké vodě, přinášení kachny z hluboké vody, nahánění a dohledávka střelené nebo postřelené kachny v rákosí, dohledávka pohozené kachny v rákosí, chování na stanovišti u vody (ČMMJ, 2008).

3.6.1 Nos

Při posuzování nosu je třeba si všímat, na jakou vzdálenost pes navětrí zvěř, rychlosti při hledání, větru (jeho síly), vlhkosti a teploty vzduchu, druhu půdy, porostu, druhu zvěře a doby hledání. Pes nemusí zvěř vystavit hned, může jít po jejím pachu a potom ji vystavit na kratší vzdálenost. Vzdálenost je třeba posuzovat vždy od prvního navětrání a ne od vystavování. Je třeba přihlížet k tomu, že se pes při práci s bažantí zvěří k ní přiblíží na kratší vzdálenost, než ji pevně vystaví. Jemnost nosu se posuzuje během celých zkoušek. Přecházení zajíců ještě nemusí být známkou špatného nosu (ČMMJ, 2008).

3.6.2 Společný hon

Společný hon je disciplína, která se zkouší jako první při polních disciplínách a psi mají při ní ukázat, že jsou platnými pomocníky při lovu drobné zvěře na společných honech. Vůdci vytvoří skupiny s 2 - 4 psy. Vzdálenost mezi nimi je asi tak 50 kroků. Mezi vůdce se rozestaví rozhodčí. Zkouší se ve vyšším porostu. Podmínky musí být pro celou skupinu stejné. Na podzimních zkouškách může vůdce psa vést na řemeni, volně u nohy nebo vypustit hledat před sebe. Vůdci mají střílet na zvěř, která vyběhne nebo vyletí. Pes pracující volně může hledat pouze v prostoru před svým vůdcem a nejdál po sousedního vůdce. Každý vůdce by měl střílet minimálně jeden kus zvěře, ale pokud je méně zvěře, musí se střílet aspoň jeden kus zvěře v každé skupině. Během společného honu musí každý vůdce vystřílet minimálně čtyřikrát, i když tam zvěř není. Častou chybou je daleké hledání a zabíhání psa před sousedního vůdce. Společný hon trvá 15 – 30 minut (ČMMJ, 2008).

3.6.3 Vrozená chuť k práci

Vrozená chuť k práci se hodnotí na zkouškách vloh. Po celý čas hledání se posuzuje ochota, s jakou se pes snaží vyhledat a vystavit zvěř. Nejlépe se hodnotí pes, který za těžkých povětrnostních podmínek vytrvale s chutí hledá zvěř. Z celkového chování psa je vidět, že pracuje s vrozenou chutí a radostí (ČMMJ, 2008).

3.6.4 Hledání

U hledání se hodnotí systém, rychlost a vytrvalost. Pes by měl hledat s vysokým nosem a využívat větru, aby nepřešel zvěř. Při hledání se postupuje proti větru. Nejlepší je hledat do stran, ne příliš dopředu. Pes musí být v neustálém kontaktu s vůdcem. Pes pracuje samostatně, ale musí reagovat na pokyny svého vůdce a dát se usměrnit. Všichni psi by se měli zkoušet v přibližně stejných krytinách. Pes by měl hledat cvalem. Zvolnit nebo krátce zastavit může pouze při ověřování zapachovaných míst. Některá plemena mají v pracovním standardu hledání klusem. Hledání by mělo být rychlé a systematické. Po celou dobu hledání by měl udržovat stejnou rychlost. Nesmí zpomalovat s ubíhajícím časem. Má projevit úsilí vyhledat zvěř a reagovat na povely vůdce. Nejčastější chybou je nesystematické hledání, hledání v blízkosti vůdce, pomalý pohyb, ztráta zájmu hledat zvěř (ČMMJ, 2008).

3.6.5 Vystavování

Navětrí-li pes zvěř, musí ji vystavit. Navětrí-li ji na větší vzdálenost, může se k ní přiblížit a potom ji vystavit. Vystavování musí být pevné, což znamená, že pes je strnulý, nehybný včetně prutu, až do příchodu vůdce. Stopu a dýchánek má jen naznačit. Vystavuje-li dýchánky a stopy na zkouškách vloh či podzimních zkouškách, nepokládá se to za chybu. Dokud pes nevystaví, bude hledat (ČMMJ, 2008).

3.6.6 Postupování

Pes musí postupovat. Vystaví-li pes zvěř na větší vzdálenost, může před vůdcem volně postupovat do její blízkosti, aniž ji vyrazí. Není chybou, dostane-li pes k postupování tichý povel. Ubíhá-li pernatá zvěř před psem, musí za ní postupovat (ČMMJ, 2008).

3.6.7 Zájem o stopu zvěře

Při posuzování vrozených vlastností psa je třeba zjistit jeho zájem o stopu zvěře. Nejlépe lze tuto vlastnost hodnotit na zkouškách vloh, když pes narazí na čerstvou stopu unikající srstnaté nebo pernaté zvěře, kterou neviděl. Pes ji má bez pobízení sledovat, neboť stopování je dědičná vlastnost psů. Hlasité sledování stopy se zaznamenává v soudcovské tabulce i v průkazu původu. Nemá-li pes příležitost sledovat stopu zvěře, rozhodčí vyzve vůdce, aby nasadil psa na čerstvou stopu zvěře (ČMMJ, 2008).

3.6.8 Dohledávka střelené a pohozené pernaté a srstnaté zvěře

Dohledávka střelené a pohozené pernaté a srstnaté zvěře je disciplína, která má vyzkoušet psa, zda střelenou, postřelenou nebo uhynulou zvěř pernatou i srstnatou dohledá a přinese. Pes musí najít zvěř nosem a ne zrakem. Vůdce nesmí dávat povel aport ani přines. Používá se pouze povel hledej ztracenou. Každému psovi se pohodí jeden kus pernaté a jeden kus srstnaté zvěře. Pes hledá proti větru. Zvěř je asi ve vzdálenosti 50 kroků od vůdce. Rozhodčí si všímají zejména toho, jak pes používá nos, na jakou vzdálenost navětrí zvěř. Vůdce může dávat psovi povely, aby ho udržel v prostoru, kde se zvěř nachází. Na dohledávku pohozené zvěře je maximální limit 10 minut (ČMMJ, 2008).

3.6.9 Přinášení vlečené zvěře pernaté a srstnaté na dálku v poli

Přinášení vlečené zvěře pernaté a srstnaté na dálku v poli se zkouší na založené vlečce s bažantem a zajícem. Z hlediska výkonu práva myslivosti potřebujeme, aby pes přinesl postřelenou nebo padlou zvěř z větší dálky. Pes sleduje stopu vlečené zvěře a co nejrychleji ji musí přinést a předat svému vůdci. Bažantí vlečka je dlouhá 150 kroků a jednou obloukovitě lomená. Pes by neměl zakládání vlečky vidět. Rozhodčí po založení vlečky odejde v přímém směru nejméně 50 kroků a tam se schová. Asi 20 kroků od nástřelu může jít vůdce se psem a až poté ho vypustit. Pes může dostat povel k přinesení, potom každý jiný povel známku snižuje. Vlečka se zajícem se zkouší obdobně jako vlečka s bažantem. Rozdíl je pouze ve vzdálenosti. Vlečka se zajícem je dlouhá 300 kroků a dvakrát obloukovitě lomená (ČMMJ, 2008).

3.6.10 Přinášení vlečené lišky na dálku v poli

Vlečka s liškou se zakládá tažením lišky v lesním porostu s dvěma oblouky na vzdálenost 300 kroků. Pořadatelé vyznačí všechny dráhy liščí stopy (na přední straně stromů od nástřelu) vápnem, barvou nebo připevněnými papírky. Na vyzvání rozhodčího přiloží vůdce psa na nástřel, označený srstí nebo vlnou. Vůdce může vést psa na šňůře nebo vodítku 20 kroků od nástřelu. Potom ho volně vypustí s posledním povellem k přinesení zvěře. Není důležité, jak pes dráhu sleduje, ale s jakou dychtivostí a ochotou přijde ke zvěři, uchopí ji, a co nejrychleji přinese vůdci. Aby pes obstál, musí přinést zvěř do 10 minut bez ohledu na to, byl-li nasazen jednou nebo třikrát. Způsob přinášení a odevzdání zvěře se zapisuje do předmětu přinášení lišky (ČMMJ, 2008).

3.6.11 Přinášení vlečeného zajíce na dálku v lese

Přinášení vlečeného zajíce na dálku v lese se zkouší stejně jako u vlečky s liškou, ale obě disciplíny se zkouší a hodnotí samostatně. Vzdálenost mezi všemi stopními drahami (vlečkami) je nejméně 100 kroků a to v celé délce stopní dráhy. Rozhodčí na konci stopní dráhy sleduje výkon psa (ČMMJ, 2008).

3.6.12 Přinášení zvěře pernaté, srstnaté a lišky

U disciplíny přinášení zvěře se zkouší hlavně ochota psa a schopnost přinášení zvěře. Pro ohodnocení této disciplíny je potřeba co nejvíce pomocných známek z přinášení. Aritmetický průměr těchto známek je výsledná známka z přinášení pernaté a srstnaté zvěře. Za chybu se považuje neochotné uchopení, mačkání, pohrávání a pohazování, vypuštění zvěře před vůdcem při odevzdávání (ČMMJ, 2008).

3.6.13 Klid před zvěří pernatou

Rozhodčí hodnotí i klid před zvěří pernatou. Pokud před psem vylítne zvěř pernatá, musí zůstat klidný a vyčkat na povely svého vůdce. Je nepřípustné, aby pes zvěř pernatou chytil, pokud to udělá, je vyloučen ze zkoušek. Rozhodčí jsou však povinni se přesvědčit, nebyla – li zvěř poraněná už předem. Dalším důvodem vyloučení psa ze zkoušek je, když zvěř soustavně prohání a nedá se ovládnout (ČMMJ, 2008).

3.6.14 Klid před zvěří srstnatou

Obdobné je to i u zvěře srstnaté. Vidí - li pes zvěř srstnatou, musí zůstat klidný. Vůdce může dávat psovi tiché povely, aby utvrdil jeho klid. Pokud pes chytne jednoho zajíce nebo králíka, dostane nejvýše známku 2. Pokud pes neměl možnost přijít do styku se zvěří, dostane známku 3 z této disciplíny (ČMMJ, 2008).

3.6.15 Chování po výstřelu

Chování po výstřelu se hodnotí už na zkouškách vloh. Po výstřelu by měl pes zůstat klidný, výstřelu se nesmí bát, ani bázně pobíhat. Vůdci jsou povinni vystřelit na vyvstalou zvěř, kterou pes vystavil. I na pokyn rozhodčího musí vůdce vystřelit na vyvstalou zvěř, i když ji pes nevystavil. Vůdce by neměl zvěř úmyslně chybovat. Pokud vidí pes po výstřelu padat zvěř, může ji přinést bez povelu (ČMMJ, 2008).

3.6.16 Poslušnost

Poslušnost a ovladatelnost jsou základní disciplíny při předvádění psa. Pes musí ochotně a okamžitě uposlechnout a vykonat každý hlasitý nebo jiný rozkaz svého vedoucího. Aby utvrdil vůdce psa v klidu před zvěří nebo po výstřelu, může používat tiché, ale ne moc časté povely. Nereaguje-li pes ihned na povel svého pána, považuje se to za chybu v poslušnosti. Poslušnost se posuzuje během celých zkoušek (ČMMJ, 2008).

3.6.17 Vodění na řemeni

Pes na řemeni má jít klidně při levé noze vedoucího, nemá ho předbíhat ani za ním zaostávat. Při spatření zvěře nebo při střelbě se nesmí na řemeni cukat. Disciplína se zkouší během celých zkoušek, ve chvílích, je-li pes veden na volně visícím řemeni, a to i tehdy, když vůdce neví, že ho rozhodčí pozorují (ČMMJ, 2008).

3.6.18 Práce na pobarvené stopě spárkaté zvěře

Práce na pobarvení stopě spárkaté zvěře se zkouší na uměle pobarvené 500 - 600 kroků dlouhé stopě spárkaté zvěře (zpravidla srnčí). Pes se přikládá na stopu na lesních zkouškách, všestranných zkouškách nejdříve za 1 hod., nejpozději do 3 hodin po jejím založení. Na založení stopní dráhy může být použito maximálně 0,3 l barvy (zpravidla vepřové krve, nebo barvy ze zvěře; ze zooveterinárních důvodů se nesmí použít hovězí krev). Asi v polovině se založí pobarvené lože a řádně se označí (větvičky s větším množstvím nakapané krve). Do tohoto místa jde pes vždy jako vodič na řemeni a musí vůdce dovést k loži bez cizí pomoci. Celkem je stopní dráha dvakrát lomená a na jejím konci musí vždy ležet kus spárkaté zvěře. Lože se řádně označí zezadu pro kontrolu rozhodčího. Spárkatá zvěř se nejprve položí na nástřel a odtud se nese k loži a dále až na konec dráhy. Kus musí být stejný, jakým byla zhotovena pobarvená stopa. Psa je možno vést jako vodiče na řemeni, oznamovače, hlasitého oznamovače nebo hlasiče. Pes jako vodič vede svého vůdce na rozvinutém barvářském řemeni nejméně 5 m dlouhém. Vůdce drží barvářský řemen na konci a může jej pustit nebo zkrátit jen při

překonávání překážky a v hustém porostu. V ideálním případě by měl být pes po celou dobu práce na pobarvené stopě zalehlý v barvářském řemeni a s jistotou sledovat stopu přes lože až na konec dráhy, kde leží zhaslá zvěř. Nalezené lože oznámí vůdce rozhodčímú dohodnutým způsobem (např. zvednutím paže).

Pes jako oznamovač od nástřelu k pobarvenému loži pracuje na řemeni jako vodič. U lože ho vůdce vypustí a zbytek dráhy musí pes vypracovat volně, zvěř si ověří a vrátí se pro vůdce, který čeká na místě vypuštění. Po příchodu k vůdci musí mu pes dříve ohlášeným způsobem oznámit, že zvěř našel a snažit se vůdce ke zvěři dovést bez spojení vůdce a psa řemenem či vodítkem. Selže-li pes jako oznamovač, může jej vůdce do deseti minut přivolat, čas se počítá od vypuštění od lože. Dále pes pracuje jako vodič s tím, že se známka sníží o jeden stupeň.

Hlasitý oznamovač se zkouší obdobně, jen s tím rozdílem, že pes musí po vrácení se k vůdci oznámit nalezení zvěře hlášením a během vedení vůdce ke zvěři v určitých intervalech hlásit.

Pes jako hlasič po přiložení na nástřel pracuje k loži na řemeni jako vodič. U lože vůdce psa vypustí a ten pracuje dále jako hlasič, tzn., že zbytek pobarvené dráhy musí vypracovat samostatně a do 5 minut po vypuštění začít hlásit nalezenou spárkatou zvěř a v hlášení pokračovat až do doby, kdy k němu vůdce přijde (ČMMJ, 2008).

3.6.19 Přinášení lišky přes překážku

Účelem disciplíny přinášení lišky přes překážku je zjistit, jak je pes vycvičen a schopen překonávat výškové nebo hloubkové překážky s liškou v mordě. Na vhodném místě v lese se zřídí umělá překážka. Ohrádka se zhotoví nejlépe ze smrčů. Je 80 cm vysoká. Každá ze tří ohrazených stran je 4 m dlouhá. Zepředu je místo stěny 80 cm široký a 60 cm hluboký příkop s kolmými stěnami. Stěny ohrádky musí být vypleteny tak, aby pes nemohl jimi prolézt a aby se při přeskoku neporanil. Vůdce volně odloží psa (bez vodítka) asi 10 m od příkopu a lišku přehodí přes příkop do ohrádky. Příkop s liškou nesmí překročit. Vůdce nesmí opustit místo, ze kterého poslal psa pro lišku. Pes musí na rozkaz přeskočit ohrádku, bez váhání uchopit lišku a opět nejkratší cestou ji přinést vůdci (ČMMJ, 2008).

3.6.20 Dohledávka pohozené lišky

Dohledávka pohozené lišky se zkouší v lesním porostu stejně jako disciplína „Dohledávka pohozené zvěře pernaté a srstnaté“ na podzimních zkouškách (ČMMJ, 2008).

3.6.21 Chování na stanovišti

Disciplínu chování na stanovišti je třeba co nejvíce přizpůsobit myslivecké praxi. Při naháňce má být pes na stanovišti absolutně klidný. Vůdce ho může mít při zkoušení připoutaného na vodítku nebo volně odloženého. Pes na vodítku obdrží vždy o jeden stupeň nižší známku. Pes nepokojný na stanovišti, kňučící, nervózní, který může zradit přibíhající zvěř, a pes, který uteče z místa odložení nebo vyběhne za zdravou zvěř, se hodnotí známkou 0. Pro zkoušení této disciplíny se vůdci se psy rozestaví nejméně 50 kroků od sebe, např. jako při obstavené leči. Psi, kteří nejsou právě zkoušeni, nesmí se zdržovat nablízku. Disciplína se zkouší 10 minut, každý vůdce vždy asi po 2 minutách vystřelí loveckým způsobem, zvěř se však nestřelí (ČMMJ, 2008).

3.6.22 Vyhledávání zvěře v houštinách

Při vyhledávání zvěře v houštinách má pes prohledat houštinu co nejhlouběji a do stran, zvěř vyhledat a z houštiny vyhnat. Na písknutí se má dát odvolat. Zvěř v houštině nemá vystavovat, ale vyvstalou má hlasitě sledovat až ven z houštiny. Střelenou zvěř může bez rozkazu přinést. Nepočítá se za chybu, chytne-li pes při naháňce zvěř, bezchybně ji přinese a odevzdá. Z chování psa musí být zřejmé, že reaguje na povely svého vůdce. Hlasité sledování zvěře se zapisuje do průkazu původu i do soudcovské tabulky, nemá však vliv na hodnocení výkonu psa. Není přípustné, aby se všichni psi zkoušeli v jednom místě (ČMMJ, 2008).

3.6.23 Slídění a dohledávka

Slídění a dohledávka se zkouší v řídkém lese s travnatým porostem nebo v zatravněných pasekách. Pes musí při slídění hledat před vůdcem. Není chybou, hledá-li ve vzdálenosti 50 kroků, musí být ale v dohledu vůdce. Přejde-li pes při slídění na drobnou zvěř, musí zůstat absolutně klidný. Po jejím vyběhnutí vůdce zvěř strelí a pes ji musí přinést. Pokud pes na zvěř nepřišel, vůdce na pokyn rozhodčího vystrelí. Vůdce může psa při slídění usměrňovat jemným, ne však častým pískáním (ČMMJ, 2008).

3.6.24 Šoulačka s odložením

Myslivec má mít při šoulačce na spárkatou zvěř psa vždy při sobě, aby mohl v případě postřelení zvěře tuto co nejdříve dohledat. Není při tom rozhodující, zda jde pes volně za vůdcem nebo po jeho boku. Způsob šoulání však musí být zcela přirozený a musí odpovídat myslivecké praxi. Při šoulání nesmí pes být s vůdcem ve fyzickém kontaktu. Pes má myslivce sledovat pozorně, klidně a tiše, musí se dát nenápadným tichým pokynem odložit a stejným uvést do pohybu. Jakékoli nápadnější pokyny vůdce, které odporují myslivecké praxi, jsou při šoulačce nepřipustné. Šoulačka má být dlouhá asi 150 kroků, v třetině cesty vůdce psa tiše a nenápadně odloží, poodejde asi 15 kroků a nenápadným způsobem ho přivolá a pokračuje v šoulání. Po dalších 50 krocích jej opět odloží, odejde nejméně 50 kroků dále a na pokyn rozhodčího se ukryje na 5 minut. Asi v polovině zkušební doby jednou vystrelí. Po uplynutí 5 minut, které se počítají od okamžiku odložení psa na šoulačce, se vrátí pro psa. Odejde-li po odložení pes z místa do poloviční vzdálenosti mezi vůdcem a místem odložení, snižuje se známka za výkon až na 1. Přejde-li více jak polovinu vzdálenosti, je hodnocen jeho výkon známkou 0 (ČMMJ, 2008).

3.6.25 Práce psa ve vodě

Při práci na vodě pes musí prokázat, že se nebojí vody, že umí dobře plavat a že střelenou nebo postřelenou vodní zvěř dokáže ve vodě dohledat a přinést. Zkouší se na vodních plochách (rybnících) v přírodních podmínkách (vybetonované nádrže nejsou vhodné). Vodní plocha musí mít dostatečnou šířku a hloubku, aby pes mohl prokázat, že umí dobře plavat. Při vodní práci se použije divoká kachna nebo lyska, popřípadě domácí kachna zbarvená jako divoká. Pro každé tři psy musí pořadatelé zajistit čerstvou zvěř (ČMMJ, 2008).

3.6.26 Ochota k práci v hluboké vodě

Při ochotě k práci v hluboké vodě pes musí být vypuštěn volně, asi 2 metry od hladiny a musí prokázat, že se nebojí vody, že umí dobře plavat a že jde ochotně do vzdálenosti 10 – 15 m do vody. V hluboké vodě musí hledat 2 minuty, musí být ve vodě ovladatelný a na pokyn vůdce měnit směr hledání (ČMMJ, 2008).

3.6.27 Přinášení kachny z hluboké vody

Při přinášení kachny z hluboké vody kachnu zásadně vhazuje do vody rozhodčí, a to do vzdálenosti asi 10 - 15 metrů od břehu, aby měl pes možnost dokázat, že umí plavat a přinášet kachnu z hluboké vody. Vůdce psa nebo určený pomocník současně při vhození kachny do vody rozhodčím vystřelí do vzduchu brokovnicí takovým způsobem, aby situace co nejvíce napodobovala praktický lov. Pes musí být před započítáním disciplíny na volno (stojí, sedí nebo leží u vůdce) a pro vhozenou kachnu může jít i bez povelu (vidí-li pes po výstřelu zvěř padat, může ji bez povelu přinést a nepovažuje se to za chybu – ustanovení „přinášení zvěře pernaté, srstnaté a lišky). Pes se vypouští ze břehu, asi 2 metry od hladiny. Kachnu musí pes správně odevzdat. Tichý povel k usednutí, případně úkrok nesnižuje známku pouze na podzimních zkouškách (ČMMJ, 2008).

3.6.28 Nahánění a dohledávka střelené nebo postřelené kachny v rákosí

Nahánění a dohledávka střelené nebo postřelené kachny v rákosí se zkouší na vodních plochách, kde je dostatek rákosí nebo jiného vhodného porostu v šířce nejméně 5 m. Pes musí rákosí systematicky prohledávat v určeném prostoru, snažit se zvěř vyhledat, vypíchnout a umožnit vůdci její ulovení. Tato disciplína musí být zkoušena v dobře zazvěřeném rákosovém porostu. Vypuštěný pes prohledává rákosí 5 minut. Když do té doby nepřijde na zvěř, práce se ukončí a je hodnocen za nahánění v rákosí dle podaného výkonu. Vypíchne-li zkoušený pes kachnu z rákosí, je vůdce povinen na ni vystřelit. Dohledá-li pes střelenou nebo postřelenou kachnu v rákosí a donese ji k vůdci, hodnotí se podle podaného výkonu. Způsob klasifikace je stejný jako u samostatné disciplíny „Dohledávka pohozené kachny v rákosí“. Pes, který při dohledávce kachnu zapírá, je z dalšího zkoušení vyloučen. Způsob přinášení a odevzdání zvěře se zapisuje poznámkou do předmětu „Přinášení pernaté zvěře“ (ČMMJ, 2008).

3.6.29 Dohledávka pohozené kachny v rákosí

Účelem dohledávky pohozené kachny v rákosí je praktické dohledání střelené nebo postřelené kachny v rákosí. Rozhodčí vhodí do vzdálenosti asi 5 – 10 m od břehu do rákosí střelenou kachnu. Vůdce ani pes ji nesmí vidět. Rozhodčí potom zavede vůdce se psem asi 50 kroků od pohozené kachny. Pes musí přinést z rákosí tu kachnu, která tam byla rozhodčím odhozena. Přinese-li jinou, vypustí ho vůdce znovu dohledávat původně pohozenou kachnu, přičemž čas se počítá od tohoto druhého vypuštění. Předcházející přinesení se nebere v úvahu. Způsob přinášení a odevzdání zvěře se zapisuje poznámkou do předmětu „Přinášení pernaté zvěře“ a hodnotí se samostatně. Pouze na SZVP je přinášení součástí disciplíny (ČMMJ, 2008).

3.6.30 Chování na stanovišti u vody

Chování na stanovišti u vody se zkouší jen na speciálních zkouškách z vodní práce. Pes musí být na stanovišti při vodní práci úplně klidný. Vůdce může mít psa volně odloženého nebo na vodítku. Pes odložený na vodítku dostane vždy o jeden stupeň nižší známku. Pes, který je na stanovišti neklidný, kňučí, je nervózní, uteče z místa odložení nebo vyběhne za zdravou zvěř, je hodnocen jedinež známkou 0. Postupuje se tak, že se vůdci rozestaví asi 20 kroků jeden vedle druhého jako při obstavené leči. Psi, kteří nejsou právě zkoušeni, nesmí být v blízkosti tohoto prostoru. Disciplína se zkouší asi 10 minut, každý vůdce asi po 2 minutách loveckým způsobem vystřelí, zvěř se však nestřelí (ČMMJ, 2008).

3.7 Zavedení mladého psa do praxe

Úspěšné zavedení psa do myslivecké praxe záleží především na vůdci. Musí si uvědomit, co je v danou chvíli nejdůležitější a co méně důležité. Nesmíme zapomenout na to, že nezastupitelným posláním loveckého psa je dohledávka střelené a postřelené drobné zvěře a dosled poraněné zvěře spárkaté. Vůdce dává psovi úkoly od nejjednoduššího ke složitějšímu. Neznehodnotí práci, kterou psovi věnoval tím, že v touze po lovu zapomene na psa.

Další nedílnou součástí úspěšného zavedení loveckého psa do praxe je výborná poslušnost a ovladatelnost po absolvovaných zkouškách. Při společných lovech na drobnou zvěř a lovu kachen na tahu budeme především v psovi upevňovat klid před zvěř a po výstřelu. Mladé psy nenecháváme přinášet střelenou zvěř, kterou vidí, nebo pokud k jejímu nalezení nemusí použít nos. Je nutné, aby se naučil k hledání používat nos, je nežádoucí pes, který hledá očima.

Pokud má mladý ohař za sebou několik dohledávek nebo dosledů, můžeme ho nechat pracovat i před ranou. Nejlepší pro mladého psa jsou povinné dohledávky druhý den po honu. Psa můžeme zdokonalit v dohledávce, ale i v hledání a vystavování. Při těchto dohledávkách máme dostatek času se věnovat psovi než při samotném honu. V systematickém hledání, poslušnosti a ovladatelnosti psa zdokonalíme při vyhánění zvěře z porostů před sklizní. Pro zdokonalení práce na vodní zvěři je velmi vhodné chodit na dohledávky kachen na tahu (Hanzal, Vochozka, 2003).

3.8 Vedení psa v myslivecké praxi

Pokud se podařilo překonat vše spojené s výchovou, poslušností, výcvikem a předvedením na zkouškách, postupně zjišťujeme, že vztah mezi psem a vůdcem i naopak neustále roste na kvalitě. Ale pouze v případě, když je vůdce aktivní myslivec a psa bere do honitby tak často jako zbraň. S postupem času pes nepotřebuje tolik povelů jak na začátku výcviku, už ví, co se od něho očekává a snaží se vůdci sloužit a spolupracovat. Pes se může rozvíjet pouze, když dostane příležitost k práci a poté pracovat úspěšně po celý svůj život. Takový pes nemá problém s dohledávkou drobné zvěře ani s dosledem spárkaté zvěře (Vochozka, 2009).

Při výkonu myslivosti se uplatňují všechny druhy výcviku, rozvoj přirozených vlastností, usměrnění pudů a vůbec povahy ohaře, stejně jako dovednosti, získané propracováním všech cviků. Na nás je, abychom do doby, než se ohař stane pevným ve všech oborech, dovedli vyplnit všechny mezery, projevující se nežádoucím chováním ohaře, a vést jej tak, aby předcházející dlouhé a dosti namáhavé formování jeho vlastností přineslo žádané výsledky. Uspokojení, jež nás naplňuje radostí nad bezvadnými výkony našeho ohaře, a hmotné hodnoty, které se projevují záchranou postřelené zvěře, která by bez přispění ohaře přišla nazmar, jakož i zneškodnění škodné.

Vedení ohaře při výkonu myslivosti vyžaduje ovšem zvlášť v počátcích veškeré naší pozornosti a rozvahy. Něco jiného je, má-li pes přinést při výcviku zvěř, kterou jsme mu vychladlou předhodili, a něco jiného je, když při nahánění pes sleduje v houští stopu zdravého zajíce, slyší výstřely a pak střelenou zvěř má přinést. Mějme stále před očima, že pes je ve své podstatě šelma a že od něho žádáme při výkonu myslivosti, aby se choval jednak podle své přirozenosti, jednak proti ní. Nežádoucí chování usměrňujeme klidně, trpělivě, mírně a laskavě. Při vedení ohaře při výkonu myslivosti uzpůsobujeme jeho výkony danému účelu. Neběží zde tedy o nové cviky, a pokud určité úkony zdání cviku mají, jsou usnadněny předchozím výcvikem. Není problém přimět psa, aby při šoulačce šel za námi, místo vedle nás nebo aby se naučil vylézt po příčkách žebříku na vysoký posed. Obtížnější je již ovládnout psa za každé situace, když pracuje z dohledu, ovlivňován svými instinkty. Ale i to se daří poměrně snadno, jestliže jsme psa poctivě připravili předchozím výcvikem (Knoll, 1953).

3.9 Chovné podmínky psů a fen výmarských krátkosrstých ohařů

Výmarští ohaři, kteří žádají o uchovnění, musí být plnochrupí s nůžkovým skusem, musí se zúčastnit jarního svodu a klubové nebo speciální výstavy. Ve věku 15 měsíců musí projít výběrem do chovu. Výběry do chovu se konají při klubové nebo speciální výstavě.

Dále musí získat ocenění na klubové nebo speciální výstavě a uspět na zkouškách. Pokud pes získá ocenění výborný, musí mít podzimní zkoušky v I. ceně a lesní nebo všestranné zkoušky v jakékoliv ceně nebo velmi dobrý a všestranné zkoušky v jakékoli ceně. Fena musí splnit podzimní zkoušky v I. ceně a ocenění z výstavy velmi dobrá (KCHVO, 2012).

3.9.1 Postup při uchovnění psů výmarských krátkosrstých ohařů

Pro uchovnění psa nebo feny je dán postup. Majitel psa, který splnil podmínky chovu, zašle doporučeně poradci chovu originální průkaz původu, doklad o zaplacení členských příspěvků, fotografii psa formátu 10x15 cm ve výstavním postoji, kopie soudcovských tabulek z absolvovaných pracovních loveckých zkoušek, kopie posudku z klubové nebo speciální výstavy, u importů kopii výsledku vyšetření na dysplazii kyčelních kloubů.

Poradce chovu označí originální průkaz původu razítkem „Chovné podmínky splněny“ a s podpisem to pošle na Plemennou knihu. Plemenná kniha označí průkaz původu razítkem „Chovný pes“ a takto označený průkaz původu odešle majiteli chovného psa. Majitel psa zašle kopii průkazu psa poradci chovu (KCHVO, 2012).

3.9.2 Postup při uchovňování feny výmarského krátkosrstého ohaře

Majitel feny, která splnila podmínky chovu, zašle doporučeně poradci chovu originální průkaz původu, oboustrannou kopii průkazu původu, doklad o zaplacení členských příspěvků, kopie soudcovských tabulek z absolvovaných pracovních loveckých zkoušek, kopie posudku z klubové nebo speciální výstavy, žádost o doporučení vhodných psů na krytí feny, případně vlastní návrhy psů, pokud majitel

zároveň s uchovněním feny požaduje vystavení doporučení ke krytí, u importů kopie výsledku vyšetření na dysplazii kyčelních kloubů.

Poradce chovu označí originální průkaz původu feny razítkem „Chovné podmínky splněny“ a s podpisem, s doporučením vhodných psů ke krytí, pokud bylo vyžádáno, pošle zpět majiteli. Originální průkaz původu feny k označení „Chovná fena“ posílá majitel na Plemennou knihu až s přihláškou prvního vrhu štěňat feny (KCHVO, 2012).

3.9.3 Doporučení psů ke krytí feny

Výsledek krytí je chovatel povinen nahlásit poradci chovu do 10 dnů po porodu. S hlášením vrhu je vhodné poslat novou kopii průkazu původu feny, pokud došlo k novým zápisům do průkazu původu, např. zkoušky, výstavy (KCHVO, 2012).

3.10 Uchovnění německých krátkosrstých ohařů

Chovní psi a feny jsou čistokrevní jedinci, kteří mají platný průkaz původu vystavený nebo registrovaný plemennou knihou uznanou FCI a byli zařazeni do chovu na základě splnění podmínek chovnosti. Pro získání chovnosti musí pes i fena v den výstavy dosáhnout stáří nejméně 12 měsíců a nejvýše 5 let. Tolerance, ani rozdíl jednoho dne nepřichází v úvahu (KCHNKO, 2010).

3.10.1 Podmínky uchovnění psa a feny německého krátkosrstého ohaře

Podmínky pro uchovnění psa jsou výstava a výkon. Výstava, kde pes musí získat ocenění výborná až dobrá. Musí být plnochrupý, skus nůžkový, výška 58 – 63 cm a výběr tříčlennou komisí na výstavě, kde byl oceněn. Výkon se posuzuje na zkouškách, požadují se podzimní nebo lesní zkoušky v I. nebo II. ceně a všestranné zkoušky nebo Memoriál Františka Vojtěcha v I. nebo II. ceně. Obdobné jsou podmínky i pro uchovnění feny, nároky na výkon jsou mírnější. Postačí podzimní nebo všestranné

zkoušky v I. nebo II. ceně. Na výstavě musí získat ocenění výborná až dobrá, plnochrupá, výška 58 – 63 cm, výběr tříčlennou komisí na výstavě, kde byla oceněna.

Chovný pes může být kryt od stáří 17 měsíců a do konce kalendářního roku, ve kterém dosáhl stáří 9 let. Hlavní poradce chovu má možnost po projednání v chovatelské radě prodloužit chovnost chovnému psu o 1 rok na základě výsledku kontroly dědičnosti. Chovná fena může být kryta od stáří 17 měsíců. Fena smí být použita k chovu (datum krytí) naposledy v den dosažení stáří 8 let. Výjimku z tohoto ustanovení může povolit chovatelský klub za předpokladu, že použití k chovu není na úkor zdravotního stavu feny. Zdravotní stav feny musí být v tomto případě asi 1 měsíc před předpokládanou říjí odborně vyšetřen veterinárním lékařem (KCHNKO, 2010).

3.10.2. Využití v chovu

Výběr do chovu se provádí na výstavě, kde byl jedinec posouzen, a to tříčlennou komisí. Jeden člen komise by měl být rozhodčí, který jedince posuzoval. Povinnosti komise je zkontrolovat chrup (úplnost a skus) a změřit výšku v případě, že nebude změřena rozhodčím. Komise musí být sestavena z občanů ČR. Výběr do chovu musí být zaznamenán do průkazu původu.

Pro získání chovné způsobilosti z hlediska exteriéru platí ocenění na výstavě konané v ČR. Ztrátu chovnosti psa před věkovým maximem je majitel povinen hlásit hlavnímu poradci chovu doporučeným dopisem.

Z chovu budou vyloučeni ti jedinci, u kterých se kontrolou dědičnosti prokázalo, že předávají potomstvu nežádoucí exteriérové vady nebo poruchy zdraví a rovněž takoví, u nichž je odstraněna nežádoucí exteriérová vada chirurgickým zákrokem (KCHNKO, 2010).

3.10.3 Doporučení ke krytí

Pro krytí feny vystavuje poradce doporučení ke krytí. Platnost doporučení ke krytí platí jen v tom kalendářním roce, ve kterém bylo vystaveno. Pokud bude doporučení vystaveno až po 1. listopadu, lze napsat platnost až do konce roku

následujícího. Majitel chovné feny žádá o vystavení doporučení ke krytí feny kdykoliv, nejpozději však jeden měsíc před předpokládaným háráním feny. Doporučení ke krytí se vystavuje ve trojím vyhotovení na tiskopisu k tomu určeném klubem. Originál a první kopii obdrží majitel feny. Majitel krycího psa vyplní na obou tiskopisech potvrzení o krytí feny. Majitel chovné feny u kopie odstříhne „Potvrzení o krytí feny“ a tento doklad si ponechá. Zbytek kopie zašle nejpozději do osmi dnů poradci chovu, který krycí list vydal. Originál tiskopisu odešle po vrhu společně s přihláškou k zápisu vrhu na plemennou knihu. Řádně vyplněné a podepsané krycí listy jsou dokladem, který je součástí přihlášky vrhu nutné k zápisu štěnat do plemenné knihy a k vydání průkazu původu (KCHNKO, 2010).

3.10.4 Podmínky krytí

Během hárání smí být fena kryta pouze jedním ze psů, který je uveden na doporučení ke krytí. Během jednoho kalendářního dne smí chovný pes krýt jen jednu fenu. Doporučuje se krýt fenu u majitele (držitele) psa. Majitel resp. držitel, nebo jimi zmocněná osoba jsou povinni doprovázet fenu ke krytí. Podmínky krytí, včetně úhrady za krytí si majitel chovné feny předem dohodne s majitelem nebo držitelem chovného psa, nejlépe písemně dohodou. Majitel chovného psa je povinen majiteli chovné feny ihned po žádosti o krytí ohlásit souhlas nebo nesouhlas s krytím. Neučiní-li tak, je pak povinen majiteli chovné feny uhradit vzniklé škody. Pokud fena zůstává u majitele (držitele) psa několik dní, hradí veškeré náklady s tím spojené majitel feny.

Držitel psa je povinen se o fenu řádně starat v době, kdy je u něj umístěna za účelem krytí. Rovněž odpovídá za škody, které v této době fena způsobila třetí osobě. Pokud došlo k úhynu feny v době, kdy byla v péči držitele chovného psa, je držitel chovného psa povinen podat o tom zprávu majiteli feny a zjistit na své náklady příčinu úhynu feny. Pokud vybraný pes fenu nenakryl, smí být užit další pes, který je uveden na doporučení ke krytí.

Při neplánovaném krytí jiným psem než smluveným, je držitel psa povinen toto majiteli feny ohlásit a hradit mu všechny náklady a vzniklou škodu. Držitel psa není oprávněn po takovémto krytí žádat od majitele feny žádné finanční vyrovnání. Po krytí vyplní držitel psa a majitel (držitel) feny krycí listy. Za krytí feny je majitel feny

povinen zaplatit dohodnutou finanční částku. Majitel chovného psa má nárok na zakoupení štěněte a má právo druhého výběru z vrhu.

Krytí feny může být nahrazeno inseminací. Tento úkon smí provádět pouze osoba odborně způsobilá podle veterinárního zákona (zákon č. 166/1999 Sb.) nebo plemenářského zákona (zákon č. 154/2000 Sb.) a musí svým podpisem potvrdit, že bylo užito semene určeného (dohodnutého) psa, nebo semene s veškerou předepsanou dokumentací. Náklady na inseminaci hradí majitel feny. Inseminace nesmí být v žádném případě použita mezi jedinci, kteří se již před tím úspěšně nereprodukovali přirozeným způsobem.

Nezabřezne-li fena po krytí nebo má ve vrhu jedno štěně a došlo již k úhradě za krytí, má majitel chovné feny nárok na bezplatné náhradní krytí týmž psem. Majitel chovné feny je povinen požádat poradce chovu o vystavení doporučení na náhradní krytí feny. Právo bezplatného náhradního krytí zanikne úhynem psa nebo feny. Pokud se prokáže, že pes byl v době krytí neplodný, má majitel feny nárok na vrácení peněz uhrazených za akt krytí.

V zahraničí může být fena kryta pouze se souhlasem hlavního poradce chovu. K žádosti o doporučení ke krytí musí být přiložena fotokopie průkazu původu zahraničního psa a doloženo potvrzení, že pes je v dané zemi chovný. Zahraniční krytí se může uskutečnit pouze s krycím psem, který má průkaz původu uznaný FCI a je uznán chovným v dané zemi.

Do 75 dnů po krytí je povinen majitel chovné feny nahlásit poradci chovu, který vystavil doporučení ke krytí, a majiteli psa, kterým byla fena kryta, výsledek krytí (KCHNKO, 2010).

3.11 Dědičnost loveckých vlastností

Do chovu loveckých psů se snažíme zařazovat jen ty nejlepší jedince jak po stránce exteriérové, tak po stránce pracovní, ale snad lze i říci, že pracovní vlohy jsou daleko důležitější. S hodnocením pracovních vloh je to ale složitější než s hodnocením exteriéru. Pes či fena s výborným hodnocením na zkouškách nemusí dávat potomstvo výborných loveckých vloh. Výkon psa na zkouškách je ovlivněn nejen vlohami psa, ale i zkušenostmi vůdce, zejména jeho chybami při výcviku, počasím,

terénem a sympatiemi rozhodčích k vůdci. Víme, že máme psy a feny, které se snadněji cvičí a dosahují vynikajících výsledků, a na druhé straně jsou i takoví, jejichž výcvik vyžaduje značné zkušenosti cvičitele a daleko delší dobu nutnou k přípravě na zkoušky, aby byl jejich výkon alespoň uspokojivý. Při hodnocení výkonu psa však tento rozdíl nejsou schopni rozhodčí postřehnout, poněvadž hodnotí jen to, co pozorují.

Dědí se pouze geny (vlohy) pro vývin znaků a vlastností každého jedince. Lovecké vlastnosti patří mezi užitkové vlastnosti psa, které řadíme mezi kvantitativní znaky. Tyto jsou kontrolovány velkým počtem genů, jejichž účinek se násobí, sčítá, nebo přítomnost jedné alely podmiňuje účinek jiné. Lovecké vlastnosti psa mají tedy dvě složky. Jednu tvoří genetický základ – genotyp a tou druhou jsou podmínky prostředí, které určují, jak se genotyp, dokonaleji či méně dokonale, formuje ve fenotyp. Podíl genotypu na výsledném loveckém výkonu psa je jeho heritabilita (dědivost), označuje se symbolem h^2 a udává číselnou hodnotu od 0,0 po 1,0. Tuto hodnotu nazýváme koeficient heritability. Hodnota 0,0 znamená, že sledovaná vlastnost není geneticky kontrolována, a naproti tomu hodnota 1,0 udává, že tento znak nebo vlastnost jsou geneticky kontrolovány bez vlivu prostředí. Lze říci, že pro chov psů o loveckých vlastnostech platí obecně závěr: ve vynikajícím fenotypu nemůže být špatný genotyp, ale jedinec vynikajícího genotypu ve špatných podmínkách prostředí nikdy nedosáhne vynikajícího fenotypu. Jinak řečeno, jde o starou vžitou praxi, že vzájemným pářením nejlepších jedinců mezi sebou můžeme očekávat jen dobré a lepší potomstvo.

Problematicke sledování loveckých vlastností psů je stále věnována malá, až nedostatečná pozornost chovatelských klubů a genetiků. Kluby chovatelů loveckých psů všech plemen se omezují jen na stanovení určitých limitů z výkonu pro psy a feny, které musí splnit pro zařazení do reprodukce. U některých plemen psů, například u anglického kokršpaněla, jsou to dokonce buď dvě hodnocení na výstavě, tedy žádné hodnocení loveckých vloh, nebo jedna výstava a jedna jakákoliv zkouška. Z těchto mála informací si můžeme udělat alespoň částečný obraz o složitosti problému posouzení loveckých vloh psů z genetického hlediska. A všechny kluby by se měly odhadem plemenné hodnoty zabývat, protože nízké koeficienty heritability jasně dokazují, že bodové hodnoty a výsledné ceny na nejrůznějších zkouškách a memoriálech mají, samy o sobě, nízkou vypovídající hodnotu pro chov loveckých psů (Dostál, 2007).

3.12 Momentální situace v praktickém využití loveckých psů v honitbách v ČR

Výcvik psů v České republice se dělá ze dvou hlavních důvodů. Jedním důvodem je zařazení jedinců do chovu, kde výsledky výkonnostních zkoušek jsou základní kritérium. Každý klub chovatelů má vlastní podmínky uchovnění. Další důvod je ze strany státu dán zákonem a doprovázejícími vyhláškami. Zákon č. 449/2001 Sb. O myslivosti dává povinnost uživateli honitby držet a v honitbě používat lovecké psy. Loveckým psem se rozumí pes loveckého plemene uznaného Mezinárodní kynologickou federací s průkazem původu, který složil příslušnou zkoušku z výkonu. (zákon 449/2001 Sb.)

Vyhláška č. 362/2013 Sb. stanovuje bližší pokyny o používání loveckých psů a počtu pro jednotlivé druhy honiteb. V honitbě se používají pouze lovečtí psi, kteří složili odpovídající zkoušku z výkonu. Honitba, která má stanoveny minimální a normované stavy drobné zvěře o výměře honitby do 1000 ha, musí držet nejméně jednoho psa se zkouškou z norování a nejméně jednoho se zkouškami z výkonu pro vyhledávání, dohledávání a přinášení drobné zvěře. Honitba do 3000 ha musí držet také nejméně jednoho psa se zkouškou z norování a nejméně 2 psy se zkouškami z výkonu pro vyhledávání, dohledávání a přinášení drobné zvěře. Honitba nad 3000 ha musí držet nejméně dva psy se zkouškou z výkonu norování a nejméně tři psy se zkouškami z výkonu pro vyhledávání, dohledávání a přinášení drobné zvěře. U honiteb, kde jsou stanoveny minimální a normované stavy spárkaté zvěře, se počty psů nemění, zůstávají stejné počty na výměry jako u honiteb s minimálním a normovaným stavem pro drobnou zvěř. Pouze místo psů se zkouškou z výkonu pro vyhledávání, dohledávání a přinášení drobné zvěře se používají psy se zkouškou z výkonu vyhledávání a dosledování spárkaté zvěře. V případě, že má honitba stanoveny minimální a normované stavy jak drobné, tak spárkaté zvěře, se počet držených psů se zkouškou z výkonu norování stanoví v honitbě o výměře do 3000 ha nejméně jeden pes a v honitbě o výměře od 3000 ha nejméně dva psy. Psy se používají jak při osamělém lovu, tak i při společných lovech. Počty psů na společných lovech se stanovují tak, že na první tři střelce a každých dalších i započatých deset střelců je stanoven jeden lovecký pes se zkouškou, pro druh, který má být loven. Za společný lov se už považují tři střelci a jeden pes. (vyhláška 362/2013 Sb.)

Od 1. dubna 2014 vstoupil do platnosti nový zkušební řád pro výkon loveckých psů, vydaný Českomoravskou mysliveckou jednotou jako odezva na nabývající vyhlášku Mze č. 362/2013 Sb., kterou se novelizuje vyhláška č. 244/2002 Sb. Nová vyhláška přináší zásadní změny podmínek pro výkony loveckého psa. Zásadní zásah je do požadavků na práci plemen ohařů, jejichž dominantou je rychlé prohledávání co největší plochy terénu a při nalezení zvěře tuto schopnost vystavit s cílem umožnit její ulovení. Při vyběhnutí nebo vzletnutí zvěře zůstává ohař na místě, na rozdíl od ostatních plemen psů, kteří zpravidla vyrazí a zvěř pronásledují.

První změnou je změna požadavku pro práci na živé nezraněné zvěři. V dosavadním znění vyhledáním se rozumí hledání a nalezení živé drobné či spárkaté zvěře v honitbě, a to ve všech přírodních podmínkách. Slovo vyhledání se ruší a je nahrazeno slovem vyhledávání. Vyhledáváním se rozumí ochota a schopnost psa v určitém prostoru prohledávat terén a vyhledávat v něm živou zvěř drobnou i spárkatou. Tedy pouze schopnost a ochota vyhledávat, ale nikoli vyhledat a nalézt. Je považováno za absurdní, že pro výkony ohařů v honitbách s drobnou zvěří nevyžaduje novelizovaná vyhláška hledání, vystavování, postupování, klid před zvěří pernatou a srstnatou. Tyto výkony jsou podmíněny vyhledáním a nalezením zvěře (Pfeifer, 2014).

Právě hledání, vystavování, postupování a klid před zvěří jak pernatou, tak srstnatou dělá ohaře ohařem. Podle nové vyhlášky nemůže pes tyto své vlastnosti prokázat, protože je považovaná pouhá ochota a schopnost psa k vyhledávání, toto je nedostačující pro práci loveckého psa v honitbě i ke kontrole jeho geneticky podmíněných vlastností pro případné zařazení do chovu. Nastává otázka, zda změny v lovecké kynologii povedou ke zlepšení (Pfeifer, 2014).

4 METODIKA

Diplomová práce se zabývá výkonnostními zkoušky ohařů v České republice. Je rozdělena na dvě části. První část je tzv. literární přehled a druhou část představuje zhodnocení zkoušek z výkonu. Literární přehled pojednává uceleným způsobem o historii využívání a dnešním významu loveckých psů, rozdělení plemen loveckých psů, charakteristice výmarského ohaře krátkosrstého a německého ohaře krátkosrstého, rozdělení zkoušek loveckých psů z výkonu a jejich jednotlivé disciplíny, zavedení mladého psa do praxe a následné vedení psa v myslivecké praxi, momentální praktické využití loveckých psů v honitbách ČR. Pro napsání této části byla využita odborná literatura, která je uvedena na konci práce.

Druhá část obsahuje zhodnocení zkoušek z výkonu. Pro tuto část jsem využila a zpracovala data od kynologických klubů – Klub chovatelů výmarských ohařů, Klub chovatelů německých krátkosrstých ohařů. Dalším zdrojem informací mi byla databáze ČMKU (Českomoravské kynologické unie) a také prostudování dostupné literatury, legislativy a zkušebního řádu pro lovecké psy.

Nutné bylo sesbírat soudcovské tabulky předvedených psů na všech zkouškách. Tyto soudcovské tabulky jsou každoročně zasílány jednotlivými okresními mysliveckými spolky k archivaci. Díky zastoupení psů z celé České republiky mohou být posuzování jedinci bráni jako reprezentativní vzorek pro celou populaci. Soudcovské tabulky obsahovaly tyto základní údaje: jméno psa, plemeno, pohlaví, datum narození, číslo zápisu, matku a otce, adresu majitele. Dále zde byla uvedena organizace pořádající zkoušky, druh zkoušek, datum a místo konání akce. Samotné hodnocení předvedeného jedince zaznamenává rozhodčí do soudcovské tabulky. Jednotlivé zkoušky se skládají z jednotlivých disciplín a každá disciplína se hodnotí samostatně. Dávají se známky 1 až 4, kde známka 4 je nejlepší výkon a naopak známka 1 hodnotí špatný výkon (chyby). Známka 0 vylučuje jedince ze zkoušek.

Pro zpracování údajů byla nejprve provedena sumarizace dat. Jako podklad k hodnocení bylo použito soudcovských tabulek z podzimních zkoušek (PZ), lesních zkoušek (LZ), všestranných zkoušek (VZ), barvářských zkoušek (BZ), speciálních vodních prací (SZVP) a zkoušek vloh (ZV) konaných v roce 2011, 2012 a 2013. V průběhu hodnoceného období bylo celkem předvedeno 2087 jedinců na všech zkouškách. Výmarských krátkosrstých ohařů bylo předvedeno celkem 866 jedinců, z toho 135 na ZV, 358 na PZ, 95 na VZ, 133 na LZ, 114 na SZVP a 31 na BZ.

Německých krátkosrstých ohařů bylo předvedeno celkem 1221 jedinců, z toho 268 na ZV, 441 na PZ, 185 na VZ, 141 na LZ, 171 na SZVP a 15 na BZ. U podzimních zkoušek, všestranných zkoušek a zkoušek vloh byly zhodnoceny 3 disciplíny: hledání, vystavování, nos, protože jsou tyto disciplíny na těchto zkouškách shodné. A tyto 3 disciplíny slouží ke kontrole dědičnosti u německého ohaře krátkosrstého. U ostatních zkoušek (LZ, SZVP, BZ) byla hodnocena výsledná kvalifikace neboli výsledná cena, disciplíny se na těchto zkouškách liší i náročnost se zvyšuje. Každá disciplína má vlastní přepočtový koeficient. Znamka z každé disciplíny se vynásobí příslušným koeficientem a body se sečtou, podle počtu získaných bodů je pes zařazen do první, druhé nebo třetí ceny. Znamky a ceny byly zpracovány statistickými metodami. Byly provedeny různé kombinace faktorů. Základní údaj byl vážený průměr a směrodatná odchylka.

5 VÝSLEDKY

V průběhu sledovaného období bylo předvedeno na všech zkouškách 2087 výmarských a německých ohařů. Výmarských krátkosrstých ohařů bylo předvedeno 866 psů, z toho bylo předvedeno 135 psů na ZV, 358 psů na PZ, 95 psů na VZ, 133 psů na LZ, 114 psů na SZVP a 31 psů na BZ. Německých krátkosrstých ohařů bylo předvedeno 1221 psů, z toho bylo předvedeno 268 psů na ZV, 441 psů na PZ, 185 psů na VZ, 141 na LZ, 171 na SZVP a 15 psů na BZ.

Na LZ, SZVP a BZ byla průměrná cena obou plemen 1,25 (tab. 1). U VOK byla průměrná cena 1,28 a u NOK byla průměrná cena 1,23. Nebyl zde statisticky prokazatelný rozdíl.

Tab. 1: Cena pro každé plemeno a obě plemena společně z LZ, SZVP, BZ

		N	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$
plemeno	VOK	278	1,28	0,70
	NOK	327	1,23	0,65
	celkem	605	1,25	0,67

V tab. 2 je statisticky průkazný rozdíl. Na LZ je průměrná cena 1,34. Statisticky lepší výsledek byl u SZVP. Na BZ byla průměrná cena 1,24. V průběhu let nebyl prokázán statistický rozdíl. V roce 2012 byla nejlepší průměrná cena 1,18 a naopak nejhorší průměrná cena byla v roce 2011, průměr byl 1,33.

Tab. 2: Cena na jednotlivých zkouškách a v jednotlivých letech

		N	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$
zkoušky	LZ	274	1,34 ^B	0,74
	SZVP	285	1,17 ^A	0,60
	BZ	46	1,24	0,67
rok	2011	200	1,33	0,70
	2012	195	1,18	0,58
	2013	210	1,24	0,73

U obou plemen na jednotlivých zkouškách jsou průměrné ceny málo rozdílné (tab. 3). Nejlepší průměrná cena 1,14 byla u NOK na SZVP a u VOK na BZ byla průměrná cena 1,16.

Tab. 3: Cena plemen na jednotlivých zkouškách

plemeno	zkoušky	N	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$
VOK	LZ	133	1,35	0,78
	SZVP	114	1,22	0,63
	BZ	31	1,16	0,58
NOK	LZ	141	1,32	0,70
	SZVP	171	1,14	0,57
	BZ	15	1,40	0,83

V tab. 4 je statisticky prokazatelný rozdíl průměrné ceny mezi jednotlivými roky obou plemen. Nejhorší průměrná cena byla u VOK v roce 2011 a naopak nejlepší průměrná cena byla 1,51. V dalších letech se průměrná cena lišila pouze v desetinných číslech u obou plemen. V roce 2013 u NOK nebyl prokázán statisticky průkazný rozdíl.

Tab. 4: Cena plemen v jednotlivých letech

plemeno	rok	N	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$
VOK	2011	96	1,51 ^{bCDe}	0,70
	2012	68	1,15 ^a	0,53
	2013	114	1,16 ^A	0,76
NOK	2011	104	1,16 ^A	0,66
	2012	127	1,20 ^a	0,60
	2013	96	1,34	0,68

Mezi jednotlivými zkouškami v průběhu sledovaného období nebyl prokázán rozdíl (tab. 5).

Tab. 5: Cena u jednotlivých zkoušek v průběhu jednotlivých let

zkoušky	rok	N	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$
LZ	2011	87	1,41	0,76
	2012	90	1,23	0,58
	2013	97	1,36	0,84
SZVP	2011	98	1,26	0,61
	2012	85	1,11	0,56
	2013	102	1,15	0,60
BZ	2011	15	1,33	0,82
	2012	20	1,25	0,64
	2013	11	1,09	0,54

V disciplíně hledání byl statisticky průkazný rozdíl mezi plemeny. NOK získal lepší průměrnou známku u systému, rychlosti, ale i u vytrvalosti než VOK (tab. 6).

Tab. 6: Hodnoty hledání (systém, rychlost, vytrvalost) u obou plemen

		N	systém		rychlost		vytrvalost	
			$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$
plemeno	VOK	588	3,38 ^B	0,61	3,46 ^B	0,63	3,60 ^B	0,55
	NOK	894	3,64 ^A	0,56	3,79 ^A	0,46	3,85 ^A	0,38
	celkem	1482	3,54	0,60	3,66	0,55	3,75	0,47

V tab. 7 byl také statisticky průkazný rozdíl mezi plemeny jak u disciplíny vystavování, tak i u disciplíny nos. Lepší známky získal NOK v porovnání s VOK. Průměrná známka z vystavování byla 3,77 a z nosu 3,92 u NOK.

Tab. 7: Hodnoty vystavování a nosu u obou plemen

		N	vystavování		nos	
			$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$
plemeno	VOK	588	3,43 ^B	0,73	3,85 ^B	0,36
	NOK	894	3,77 ^A	0,53	3,92 ^A	0,35
	celkem	1482	3,63	0,64	3,89	0,36

V disciplíně hledání (systém, rychlost) nebyl prokázán rozdíl na jednotlivých zkouškách ani v průběhu sledovaného období. Pouze u hledání - vytrvalost byl statisticky průkazný rozdíl na jednotlivých zkouškách. Na VZ byla průměrná známka z vytrvalosti 3,83 a na ZV a PZ byla průměrná známka 3,73 (tab. 8).

Tab. 8: Hodnoty hledání (systém, rychlost, vytrvalost) na jednotlivých zkouškách a v průběhu let

		N	systém		rychlost		vytrvalost	
			$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$
zkoušky	ZV	403	3,54	0,62	3,65	0,55	3,73 ^c	0,49
	PZ	799	3,54	0,57	3,64	0,57	3,73 ^c	0,50
	VZ	280	3,53	0,63	3,72	0,50	3,83 ^{ab}	0,37
rok	2011	591	3,53	0,58	3,66	0,56	3,76	0,46
	2012	413	3,56	0,60	3,66	0,55	3,75	0,50
	2013	478	3,53	0,61	3,65	0,55	3,74	0,48

V tab. 9 je statisticky průkazný rozdíl u disciplíny vystavování na jednotlivých zkouškách. Na VZ byla opět lepší průměrná známka v porovnání s ZV a PZ. Na ZV byla průměrná známka 3,56, na PZ 3,62 a na VZ 3,76. U disciplíny nos nebyl prokázán rozdíl a v průběhu sledovaného období také nebyl prokázán rozdíl.

Tab. 9: Hodnoty vystavování a nosu na jednotlivých zkouškách a v průběhu let

		N	vystavování		nos	
			$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$
zkoušky	ZV	403	3,56 ^C	0,76	3,86	0,43
	PZ	799	3,62 ^c	0,58	3,91	0,31
	VZ	280	3,76 ^{Ab}	0,59	3,88	0,35
rok	2011	591	3,62	0,64	3,87	0,37
	2012	413	3,67	0,56	3,92	0,26
	2013	478	3,62	0,69	3,88	0,41

U obou plemen na jednotlivých zkouškách je statisticky průkazný rozdíl pro disciplínu hledání (systém, rychlost, vytrvalost). U hledání – systém NOK získal lepší průměrné známky na jednotlivých zkouškách v porovnání s VOK. Nejlepší známka hledání – systém byla na VZ u NOK (tab. 10). U hledání – rychlost v rámci plemene byla nejlepší průměrná známka 3,49 u VOK na PZ a u NOK byla průměrná známka 3,78 na ZV, 3,76 na PZ a 3,86 na VZ. I mezi plemeny na jednotlivých zkouškách byl statisticky průkazný rozdíl.

Tab. 10: Hodnoty hledání (systém, rychlost, vytrvalost) plemen na jednotlivých zkouškách

plemeno	zkoušky	N	systém		rychlost		vytrvalost	
			$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$
VOK	ZV	135	3,33 ^{DEF}	0,69	3,39 ^{BDEF}	0,66	3,50 ^{BDEF}	0,62
	PZ	358	3,43 ^{DEF}	0,57	3,49 ^{ADEF}	0,61	3,64 ^{ADEF}	0,54
	VZ	95	3,24 ^{DEF}	0,61	3,44 ^{DEF}	0,63	3,61 ^{DeF}	0,49
NOK	ZV	268	3,64 ^{ABC}	0,55	3,78 ^{ABCEF}	0,44	3,85 ^{ABCEF}	0,35
	PZ	441	3,63 ^{ABC}	0,55	3,76 ^{ABCDF}	0,50	3,81 ^{ABCDF}	0,44
	VZ	185	3,68 ^{ABC}	0,58	3,86 ^{ABCDE}	0,35	3,95 ^{ABCDE}	0,23

V tab. 11 u disciplíny vystavování byl statisticky průkazný rozdíl jak v rámci plemene na jednotlivých zkouškách, tak i mezi plemeny na jednotlivých zkouškách. NOK získal lepší průměrné známky na jednotlivých disciplínách v porovnání s VOK. Obě plemena získala nejlepší průměrnou známku na VZ. U disciplíny nos byl statisticky průkazný rozdíl u VOK na ZV a NOK na VZ. U NOK průměrná známka na VZ byla 3,90.

Tab. 11: Hodnoty vystavování a nosu plemen na jednotlivých zkouškách

plemeno	zkoušky	N	vystavování		nos	
			$\bar{x}$	S $\bar{x}$	$\bar{x}$	S $\bar{x}$
VOK	ZV	135	3,24 ^{BCDEF}	0,93	3,79 ^E	0,41
	PZ	358	3,44 ^{ADEF}	0,64	3,88	0,33
	VZ	95	3,65 ^A	0,61	3,82	0,39
NOK	ZV	268	3,72 ^{ABEF}	0,60	3,90	0,43
	PZ	441	3,77 ^{ABDF}	0,46	3,93 ^A	0,30
	VZ	185	3,82 ^{ABDE}	0,58	3,90	0,33

V tab. 12 byla porovnávána plemena v jednotlivých letech. U disciplíny hledání (systém, rychlost, vytrvalost) byl statisticky průkazný rozdíl nejen v mezi jednotlivými lety, ale i v rámci plemene. Hledání – systém byl statisticky průkazný rozdíl mezi plemeny v průběhu sledovaného období. Nejlepší průměrná známka byla 3,69 v roce 2012 u NOK. U hledání – rychlost se průměrná známka měnila v průběhu sledovaného období u obou plemen a také v porovnání plemen je zde statisticky průkazný rozdíl.

Tab. 12: Hodnoty hledání (systém, rychlost, vytrvalost) obou plemen v průběhu let

plemeno	rok	N	systém		rychlost		vytrvalost	
			$\bar{x}$	S $\bar{x}$	$\bar{x}$	S $\bar{x}$	$\bar{x}$	S $\bar{x}$
VOK	2011	232	3,39 ^{DEF}	0,58	3,49 ^{BCDEF}	0,60	3,64 ^{BCDEF}	0,50
	2012	155	3,33 ^{DEF}	0,67	3,39 ^{ACDEF}	0,65	3,54 ^{ACDEF}	0,62
	2013	201	3,40 ^{DEF}	0,61	3,47 ^{ABDEF}	0,64	3,61 ^{ABDEF}	0,56
NOK	2011	359	3,62 ^{ABC}	0,57	3,77 ^{ABCEF}	0,50	3,84 ^{ABCEF}	0,41
	2012	258	3,69 ^{ABC}	0,52	3,82 ^{ABCDF}	0,41	3,88 ^{ABCDF}	0,35
	2013	277	3,62 ^{ABC}	0,59	3,79 ^{ABCDE}	0,44	3,84 ^{ABCDE}	0,39

V tab. 13 byl statisticky průkazný rozdíl u disciplíny vystavování v rámci plemene u obou plemen, ale i mezi plemeny v průběhu sledovaného období. U disciplíny nos byl statisticky průkazný rozdíl v roce 2011 u VOK a v roce 2011, 2012, 2013 u NOK.

Tab. 13: Hodnoty vystavování a nosu obou plemen v průběhu let

plemeno	rok	N	vystavování		nos	
			$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$
VOK	2011	232	3,43 ^{DFBCE}	0,74	3,81 ^{DEF}	0,40
	2012	155	3,39 ^{ADCEF}	0,65	3,91	0,29
	2013	201	3,46 ^{ABDEF}	0,77	3,85	0,36
NOK	2011	359	3,74 ^{ABCF}	0,55	3,91 ^a	0,34
	2012	258	3,83 ^{ABC}	0,42	3,93 ^A	0,25
	2013	277	3,74 ^{ABCD}	0,60	3,90 ^a	0,44

Na jednotlivých zkouškách v průběhu sledovaného období nebyl průkazný rozdíl (tab. 14). Průměrné známky se lišily pouze v desetinných číslech. U hledání – systém byla průměrná známka okolo 3,50 na všech zkouškách, u hledání – rychlost byla průměrná známka okolo 3,7 u všech zkoušek a u hledání – vytrvalost byla průměrná známka okolo 3,75 u všech zkoušek.

Tab. 14: Hodnoty hledání (systém, rychlost, vytrvalost) na jednotlivých zkouškách v průběhu let

zkoušky	rok	N	systém		rychlost		vytrvalost	
			$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$
ZV	2011	132	3,58	0,58	3,67	0,55	3,77	0,44
	2012	114	3,54	0,67	3,65	0,55	3,70	0,53
	2013	157	3,50	0,62	3,64	0,57	3,73	0,50
PZ	2011	360	3,53	0,57	3,66	0,57	3,75	0,48
	2012	190	3,53	0,59	3,61	0,59	3,70	0,54
	2013	249	3,56	0,57	3,65	0,56	3,74	0,48
VZ	2011	99	3,46	0,63	3,68	0,53	3,80	0,40
	2012	109	3,61	0,56	3,76	0,47	3,89	0,31
	2013	72	3,50	0,71	3,71	0,52	3,79	0,41

Na jednotlivých zkouškách v průběhu sledovaného období nebyl průkazný rozdíl u disciplíny nos (tab. 15). Naopak u disciplíny vystavování byl statisticky průkazný rozdíl na VZ v roce 2013 a na ZV v roce 2011, 2012.

Tab. 15: Hodnoty vystavování a nosu na jednotlivých zkouškách v průběhu let

zkoušky	rok	N	vystavování		nos	
			$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$	$\bar{x}$	$S_{\bar{x}}$
ZV	2011	132	3,55 ^h	0,79	3,85	0,49
	2012	114	3,60	0,65	3,89	0,31
	2013	157	3,55 ^h	0,82	3,85	0,46
PZ	2011	360	3,61	0,61	3,88	0,32
	2012	190	3,61	0,54	3,95	0,22
	2013	249	3,65	0,56	3,92	0,35
VZ	2011	99	3,75	0,54	3,87	0,34
	2012	109	3,83 ^{ac}	0,46	3,92	0,28
	2013	72	3,68	0,80	3,82	0,45

6 DISKUZE

Základem pro zhodnocení zkoušek z výkonu výmarských a německých ohařů byly soudcovské tabulky. Vycházela jsem z výsledku z podzimních zkoušek, lesních zkoušek, všestranných zkoušek, barvářských zkoušek, speciálních vodních prací a zkoušek vloh konaných v roce 2011, 2012 a 2013. Záměrem bylo soustředit co nejvíce soudcovských tabulek, aby byl k dispozici větší počet jedinců. Výcvikář klubu skladuje soudcovské tabulky pouze po tři roky dozadu. Z tohoto důvodu je sledované období pouze tři roky. U některých tabulek nebyla nepřehlednost neobvyklou věcí. Pro hodnocení by nebylo špatné zavést centrální evidenci soudcovských tabulek, alespoň u chovných jedinců. Po statistickém zpracování z výsledků průměrů známek vyplývá, že psi jsou hodnoceni převážně známkou 3 a 4. Mezi psy je rozdíl. Mohli bychom se zabývat otázkou dvanácti- bodové stupnice, která je vypracována v Rakousku.

Mezi plemeny byly prokázány rozdíly u vybraných disciplín. Německý ohař krátkosrstý hledá systematiky, rychle a vytrvale, s vynikajícím vystavováním a nosem. Průměrné známky z jednotlivých disciplín jsou vyšší v porovnání s výmarským ohařem krátkosrstým. Tyto výsledky jsou ovlivněny koeficientem heritability (tab. 16).

Tab. 16: Koeficienty heritability (h^2) pro německého ohaře krátkosrstého ve vybraných disciplínách podle výsledků NAVHDA (organizace loveckých psů v USA a Kanadě) (Dostál, 2007)

disciplína	h^2
hledání	0,48
vystavování	0,25
nos	0,35

Německý krátkosrstý ohař je způsobilý pro všestrannou práci v lese, v poli i ve vodě. Jeho přednostmi jsou rychlost, vytrvalost, jemný čich a pevné vystavování. Pro svůj živý temperament je někdy hůře ovladatelný a vyžaduje zkušenějšího cvičitele. Pro své vynikající vlastnosti je u nás nejoblíbenějším ohařem (Bakoš, 1998).

Německý krátkosrstý ohař je nejen rychlý a vytrvalý, ale i ohař s prostorným hledáním a výborným vystavením je nejvíce zastoupeným plemenem. Stejně jako

u všech ostatních ohařů platí, že jeho doménou je pole, hledání s vysokým nosem a pevné vystavování (Tichá, Tichý, 2003).

Výmarský ohař krátkosrstý je nejlepší ve vytrvalosti, poté v systematicce a jeho nejslabší stránkou je rychlost. Ve vystavování oproti německému ohaři je slabší. Tyto výsledky jsou ovlivněny velice nízkým koeficientem heritability (tab. 17). Ale nejen dědivostí. Dále v úvahu připadá, že výmarský ohař je oddaný svému pánovi a chrání ho. Z těchto jeho charakteristických vlastností vyplývá, proč nechodí od pána tak daleko. Ohledně vystavování mohu z vlastní zkušenosti říci, že výmarští ohaři začínají s vystavováním v pozdějším věku, u mého psa vystavování začalo v 10 měsících věku. U německého ohaře jsem se setkala se psy, kteří začali vystavovat od 5 měsíců věku. Záleží také i na prostředí, zde pes chodí do zvěře nebo je pouze doma ve voliére.

Většina mladých psů vystaví hned napoprvé, když narazí na zvěř. Čím má ohař jemnější nos, tím dříve zvěř navětrí a obvykle vystaví. Vycvičit psa ve správné vystavování není možné (Slimák, 1971).

Tab. 17: Koeficienty heritability (h^2) výmarských ohařů v České republice (Dostál, 2007)

disciplína	h^2
hledání	0,0115
vystavování	0,0106
nos	0,0372

Výmarští ohaři mají vynikající lovecké vlastnosti, mají klidnou povahu, přitom jsou i dostatečně odvážní. Jejich předností je poslušnost a ovladatelnost, jako i sklon k práci na stopě a k přinášení. Proti německým ohařům jsou pomalejší v hledání. Mají mnoho vrozených vlastností všestranných psů (Bakoš, 1998).

Výmarský ohař je temperamentní pes, který vyžaduje pevné vedení. Kromě polní práce je vynikající i při dosledu spárkaté zvěře (Tichá, Tichý, 2003).

Dnešní výmarský ohař stále vykazuje mnoho schopností, má obrovskou výdrž se zvláštní vášní k vyhledávání a sledování stopy. Na poli není „běhavý“. Jinak je to povahově pevný a náruživý lovecky upotřebitelný pes se systematickým a vytrvalým hledáním, nikoliv však nadměrného temperamentu. Nos pozoruhodné kvality.

Spolehlivý ve vystavování a v práci na vodě. Ostrý na dravou zvěř a zvěř myslivosti škodící (Harperová, 2008).

Ne všechny disciplíny jsou z genetického hlediska stejně významné. Každý pochopí, že nos či vystavování jsou důležitější než vodění na řemeni. Proto nejsou všechny disciplíny hodnoceny v kontrole dědičnosti a ani zahrnovány do plemenné hodnoty ohaře. Chovatelé krátkosrstého ohaře začali s tímto hodnocením u nás jako první. A má to význam pro zušlechťovací proces. Výsledky jsou významné u jedinců, kteří měli hodnoceno minimálně 9 potomků po třech fenách (kontrola dědičnosti potomstva). V roce 1982 byla průměrná známka 3,52 z nosu, 3,53 z vystavování, 3,74 ze stopy a 3,50 z poslušnosti (Dostál, 1995).

V průběhu několika let došlo k posunu průměrné známky z hledání, vystavování a nosu u německého ohaře krátkosrstého. Za sledované období byla průměrná známka 3,76 z hledání (3,64 systém, 3,79 rychlost, 3,85 vytrvalost), 3,77 z vystavování a 3,92 z nosu.

KREPSOVÁ (2002) ve své práci hodnotila dědičnost loveckých vlastností výmarských ohařů. Sledované období bylo od roku 1990 do roku 2000. Popsala průměrné známky z hledání, vystavování a z nosu na zkouškách vloh, podzimních zkouškách, všestranných zkouškách. Na lesních zkouškách a speciálních vodních prací byla průměrná cena 1,57. Na zkouškách vloh byla průměrná známka 3,31 z hledání, 3,26 z vystavování, 3,50 z nosu. Na podzimních zkouškách byla průměrná známka 3,60 z hledání, 3,42 z vystavování, 3,69 z nosu. Na všestranných zkouškách byla průměrná známka 3,53 z hledání, 3,55 z vystavování, 3,63 z nosu.

Z výsledků je možno vidět posun průměru populace u výmarského ohaře. K nejvýraznějšímu zlepšení došlo u disciplíny nos, za sledované období byla průměrná známka z nosu 3,79 na zkouškách vloh, 3,88 na podzimních zkouškách, 3,82 na všestranných zkouškách. Dále došlo ke zlepšení průměrné známky z vystavování, která byla 3,24 na zkouškách vloh, 3,44 na podzimních zkouškách, 3,65 na všestranných zkouškách. U hledání ke zlepšení průměrné známky nedošlo. Na zkouškách vloh byla průměrná známka z hledání 3,40, na podzimních zkouškách 3,52, všestranných zkouškách 3,43. Průměrná cena na lesních zkouškách byla 1,35 a na speciálních vodních pracích 1,22, došlo ke zlepšení průměrné ceny na těchto zkouškách.

Ve vynikajícím fenotypu nemůže být špatný genotyp, ale jedinec vynikajícího genotypu ve špatných podmínkách prostředí nikdy nedosáhne vynikajícího fenotypu (Dostál, 2007).

U vybraných disciplín se průměrné známky zvyšují v závislosti se zvyšujícím nárokem na zkouškách. Na zkouškách vloh byla průměrná známka nejnižší (3,56) a naopak u všestranných zkoušek byla průměrná známka nejvyšší (3,76). Toto je dáno tím, že na zkouškách vloh je mírnější hodnocení, protože tyto zkoušky nejsou výkonnostní, ale potřebné z chovatelského hlediska, pes ukazuje své vrozené vlastnosti, které doposud nebyly ovlivněny výcvikem. Prokazatelný rozdíl se vyskytuje i mezi plemeny na jednotlivých zkouškách.

Celková honební plocha v České republice k 31. 12. 2013 byla 6 873 096 ha. Plánovaný počet psů byl 22 542, z toho bylo plánováno 7 703 ohařů, ale skutečný počet byl 11 748 psů, z toho skutečný počet byl 11 748 ohařů se zkouškami z výkonu pro drobnou zvěř. Kmenové jarní stavy bažanta obecného byly 184 953 kusů, skutečný odstřel byl 457 920 kusů bažantů. Vyšší číslo odlovu je dáno tím, že se provádí umělý odchov bažantí zvěře, zejména v bažantnicích. Kmenové jarní stavy zajíce polního byly 239 705 kusů, z tohoto čísla byl odstřel 37 513 zajíců. Některá myslivecká sdružení zajíce polního nestřelí, u důvodu nízkých kmenových stavů (Výkaz mysl. 1 – 01 – sumáře, 2014).

7 ZÁVĚR

Chov by měl být cílevědomá plemenitba se snahou docílit zdravého odchovu, v němž jsou uchovány a zesíleny přednosti předků a potlačovány jejich vady a nedostatky. K plemenitbě používat pouze jedince, kteří splňují určité podmínky k zařazení psa a feny do chovu. Každý chovatelský klub by se měl do budoucna zabývat výpočtem plemenné hodnoty. Každý chovatelský klub má stanovené chovné podmínky týkající se výstavního ocenění a zkoušek z výkonu. Kluby se snaží zpříšňovat podmínky uchovnění týkající se zkoušek z výkonu s cílem zlepšit lovecké vlastnosti, ale bylo by dobré se zabývat i plemennými hodnotami. Zárukou kvality není pes s vynikajícím výkonem na mnoha zkouškách a memoriálech.

V průběhu několika let došlo v posunu průměru populace u vybraných disciplín jak u německého, tak i u výmarského ohaře. Pro společný lov jsou obě plemena ohařů vhodná, i přes prokazatelné rozdíly, které jsou ovlivněny genetickým podkladem. Záleží na každém, jaké plemeno si vybere. Jakou práci po něm bude vyžadovat. Osobně preferuji pomalé hledání v blízkosti vůdce, proto mám výmarské ohaře. Naopak někdo zase preferuje rychlé a daleké hledání. Uvedené charakterové vlastnosti v publikacích odpovídají skutečnosti.

Cílem diplomové práce bylo zhodnotit výsledky z výkonnostních zkoušek ohařů v České republice. Na základě výsledků byly stanoveny průměry vybraných disciplín v populaci ohařů. Lovecké vlastnosti by se měly sledovat dále a ve větší míře. Soudcovské tabulky vyplňovat důsledně. Zavést centrální evidenci, kde by se výsledky zkoušek zaznamenávaly. Při plemenitbě přihlížet k plemenné hodnotě, která se stanoví podle výsledků potomků, tato metoda je zatím využívána pouze u německých ohařů. Výsledky diplomové práce naznačují určitý postup v populacích ohařů. Možná by bylo vhodné zamyslet se nad bodovou stupnicí hodnocení. Psi, kteří získají nižší známku, jako je známka 1 nebo 2, se v průměru populace ztratí.

Jelikož došlo od 1. 1. 2014 ke změně zkušebního řádu pro zkoušky lovecké upotřebitelnosti, je otázkou, jakým směrem se bude myslivecká kynologie ubírat.

8 POUŽITÉ ZDROJE A LITERATURA

BAKOŠ A., 1998: *Plemena loveckých psů: Ohaři. Barváři. Honiči. Slídiči. Norníci.* Bratislava: Kontakt Plus, 112 s. ISBN 80-88855-21-7.

BLAŽKOVÁ M., 2013: *Zhodnocení loveckých vlastností výmarského ohaře.* Brno. Diplomová práce (nepubl., dep. knihovna Mendelovy univerzity v Brně). Mendelova univerzita v Brně, Agronomická fakulta, Ústav ochrany lesů a myslivosti. Vedoucí práce doc. Ing. Jiří Kamler, Ph. D.

ČESKOMORAVSKÁ KYNOLOGICKÁ UNIE, 2015: *Domovská stránka.* online [cit. 28. 2. 2015]. Dostupné na: <<http://www.cmku.cz/>>

DOSTÁL J., 2007: *Genetika a šlechtění plemen psů.* České Budějovice: Dona, 261 s., ISBN 978-80-7322-104-1.

DOSTÁL J., 1995: *Chov psů: Genetika v kynologické praxi.* České Budějovice: Dona, 206 s. ISBN 80-85463-58-x.

HANZAL V., VOCHOZKA V., DOLEŽAL V., TRIPES O., 2003: *Lovečtí psi: výchova a výcvik.* 3. vyd. České Budějovice: Dona, 182 s. ISBN 80-7322-036-9.

HARPEROVÁ L., 2008: *Výmarský ohař.* Praha: Fortuna Libri, 157 s. ISBN 978-80-7321-394-7.

HROMAS J., 2000: *Myslivost.* Písek: Matice lesnická, 491 s. ISBN 80-86271-04-8.

KLUB CHOATELŮ NĚMECKÝCH KRÁTKOSRSTÝCH OHAŘŮ, 2015 :

Domovská stránka. online [cit. 28. 2. 2015]. Dostupné na: <

<http://www.kratkosrstyohar.cz/> >

KLUB CHOATELŮ VÝMARSKÝCH OHAŘŮ, 2015 : *Domovská stránka.* online [cit. 30. 3. 2015]. Dostupné na: < <http://www.weimaraner-club.cz/> >

KNOLL R., BÁČA J., 1953: *Všestranný ohař jeho výcvik a vedení*. Praha: Naše vojsko, 215 s.

KREPSOVÁ Z., 2002: *Dědičnost loveckých vlastností výmarských ohařů*. Brno. Diplomová práce (nepubl., dep. knihovna Mendelovy univerzity v Brně). Mendelova univerzita v Brně, Lesnická a dřevařská fakulta, Ústav ochrany lesů a myslivosti. Vedoucí práce Prof. Ing. Josef Hromas, CSc.

KUNTOVÁ D., DOLEŽAL V., 1995: *Psi – teorie, praxe, atlas plemen*. České Budějovice: DONA, 197 s. ISBN 80-85463-61-X.

Myslivost. Břeclav: Moraviapress, 2014, 62 (2). ISSN 0323-214X 46887.

MYSLIVOST, 2015: *Domovská stránka*. online [cit. 12. 2. 2015]. Dostupné na: <
<http://www.myslivost.cz/>>

PROCHÁZKA Z., 2005: *Chov psů*. 3. vyd. Praha: Paseka, 314 s. ISBN 80-7185-768-8.

Ročenka: 1966 – 2006, 40. výročí založení klubu. (září 2006). KLUB CHOVA TELŮ VÝMARSKÝCH OHAŘŮ ČR, 1969 – dodnes, vychází občasně.

SLIMÁK K., DUCHAJ J., 1971: *Poľovné psy: Chov, výcvik, choroby*. 2. vyd. Bratislava: Príroda, 413 s.

TICHÁ V., TICHÝ J., 2003: *Atlas plemen loveckých psů*. Praha: Vega ve spolupráci s redakcí časopisu Myslivost, 240 s. ISBN 80-903186-0-6.

VOCHOZKA V., 2009: *Výchova a výcvik loveckých psů: základy myslivecké kynologie*. České Budějovice: Dona, 172 s. ISBN 978-80-7322-126-3.

Zkušební řád pro zkoušky ohařů, vydáno Českomoravskou mysliveckou jednotou jako prováděcí předpis § 44 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, v aktuálním znění, účinný od 1.1.2008

10 SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Cena pro každé plemeno a obě plemena společně z LZ, SZVP, BZ

Tab. 2: Cena na jednotlivých zkouškách a v jednotlivých letech

Tab. 3: Cena plemen na jednotlivých zkouškách

Tab. 4: Cena plemen v jednotlivých letech

Tab. 5: Cena u jednotlivých zkoušek v průběhu jednotlivých let

Tab. 6: Hodnoty hledání (systém, rychlost, vytrvalost) u obou plemen

Tab. 7: Hodnoty vystavování a nosu u obou plemen

Tab. 8: Hodnoty hledání (systém, rychlost, vytrvalost) na jednotlivých zkouškách a v průběhu let

Tab. 9: Hodnoty vystavování a nosu na jednotlivých zkouškách a v průběhu let

Tab. 10: Hodnoty hledání (systém, rychlost, vytrvalost) plemen na jednotlivých zkouškách

Tab. 11: Hodnoty vystavování a nosu plemen na jednotlivých zkouškách

Tab. 12: Hodnoty hledání (systém, rychlost, vytrvalost) obou plemen v průběhu let

Tab. 13: Hodnoty vystavování a nosu obou plemen v průběhu let

Tab. 14: Hodnoty hledání (systém, rychlost, vytrvalost) na jednotlivých zkouškách v průběhu let

Tab. 15: Hodnoty vystavování a nosu na jednotlivých zkouškách v průběhu let

Tab. 16: Koeficienty heritability (h^2) pro německého ohaře krátkosrstého ve vybraných disciplínách podle výsledků NAVHDA (organizace loveckých psů v USA a Kanadě) (Dostál, 2007)

Tab. 17: Koeficienty heritability (h^2) výmarských ohařů v České republice (Dostál, 2007)

11 SEZNAM ZKRATEK

VOK – Výmarský ohař krátkosrstý

NOK – Německý ohař krátkosrstý

ZV – Zkoušky vloh

PZ – Podzimní zkoušky

LZ – Lesní zkoušky

VZ – Všestranné zkoušky

SZPV – Speciální zkoušky z vodní práce

BZ – Barvářské zkoušky

12 PŘÍLOHY

Seznam příloh

Příloha č. 1: Soudcovská tabulka ze zkoušek vloh

Příloha č. 2: Soudcovská tabulka z podzimních zkoušek

Příloha č. 3: Soudcovská tabulka z lesních zkoušek

Příloha č. 4: Soudcovská tabulka ze speciálních vodních prací

Příloha č. 5: Soudcovská tabulka z všestranných zkoušek

Příloha č. 6: Soudcovská tabulka z memoriálu Richarda Knolla a memoriálu Karla Podhajského

Příloha č. 1: Soudcovská tabulka ze zkoušek vloh

předmět	nejnižší známka pro cenu			koeficient	maximální počet bodů
	I.	II.	III.		
1. Vrozená chuť k práci	3	2	2	5	20
2. Hledání - systém	3	3	2	4	16
- rychlost	3	2	2	2	8
- vytrvalost	3	3	2	3	12
3. Vystavování	3	3	2	8	32
4. Postupování	2	1	1	4	16
5. Nos	3	3	2	10	40
6. Klid před zvěří pernatou	2	1	1	3	12
7. Klid před zvěří srstnatou	2	1	1	3	12
8. Chování po výstřelu	2	1	1	3	12
9. Zájem o stopu zvěře	3	2	2	5	20
10. Vodění na řemeni	2	2	1	2	8
11. Poslušnost	3	2	2	5	20
Nejnižší počet bodů pro cenu	180	135	99		
Maximální počet bodů					228

Příloha č. 2: Soudcovská tabulka z podzimních zkoušek

předmět	nejnižší známka pro cenu			koeficient	maximální počet bodů	poznámka
	I.	II.	III.			
1. Společný hon	2	1	1	5	20	☐ Obstál ☐ Neobstál
2. Hledání - systém	3	3	2	4	16	
- rychlost	3	2	2	2	8	
- vytrvalost	3	3	2	3	12	
3. Vystavování	3	3	2	8	32	
4. Postupování	2	1	1	5	20	
5. Nos	3	3	2	10	40	
6. Klid před zvěří pernatou	2	1	1	3	12	
7. Klid před zvěří srstnatou	2	1	1	3	12	
8. Chování po výstřelu	2	1	1	3	12	
9. Dohledávka střelené a pohozené zvěře pernaté a srstnaté	3	2	1	5	20	☐ Obstál ☐ Neobstál
10. Přinášení vlečené pernaté a srstnaté zvěře na dálku v poli	2	1	1	5	20	☐ Obstál ☐ Neobstál
11. Přinášení pernaté zvěře	2	1	1	4	16	☐ Obstál ☐ Neobstál
12. Přinášení srstnaté zvěře	2	1	1	4	16	☐ Obstál ☐ Neobstál
13. Vodění na řemeni	3	2	1	2	8	
14. Přinášení kachny z hluboké vody	2	1	1	4	16	☐ Obstál ☐ Neobstál
15. Poslušnost	3	2	2	5	20	
Nejnižší počet bodů pro cenu	240	180	120			
Maximální počet bodů					300	
lovecká upotřebitelnost				☐ Obstál		☐ Neobstál

Příloha č. 3: Soudcovská tabulka z lesních zkoušek

předmět	nejnižší známka pro cenu			koeficient	maximální počet bodů	poznámka
	I.	II.	III.			
1. Přinášení lišky přes překážku	2	1	1	2	8	
2. Šoulačka s odložením	2	1	1	4	16	
3. Práce na pobarvené stopě						☐ Obstál ☐ Neobstál
a) vodič	3	2	1	6	24	
b) oznamovač vč. hlasitého	3	2	1	7	28	
c) hlasič	3	2	1	8	32	
4. Přinášení vlečeného zajíce v lese	2	1	1	4	16	
5. Přinášení vlečené lišky v lese	2	1	0	4	16	
6. Vyhledávání zvěře v houštinách	1	1	1	3	12	☐ Obstál ☐ Neobstál
7. Slídění a dohledávka	2	2	1	3	12	☐ Obstál ☐ Neobstál
8. Dohledávka střelené a pohozené pernaté a srstnaté zvěře	3	2	1	5	20	
9. Dohledávka pohozené lišky	2	2	1	4	16	
10. Nos	3	3	2	10	40	
11. Chování na stanovišti	2	1	1	2	8	
12. Chování po výstřelu	2	1	1	2	8	
13. Přinášení pernaté, srstnaté zvěře a lišky	2	1	1	4	16	☐ Obstál ☐ Neobstál
14. Vodění na řemeni	2	2	1	2	8	
15. Poslušnost	3	2	2	5	20	
Nejnižší počet bodů pro cenu	200	150	100			
Maximální počet bodů					248	
Lovecká upotřebitelnost	☐ Obstál					☐ Neobstál

Příloha č. 4: Soudcovská tabulka ze speciálních vodních prací

předmět	nejnižší známka pro cenu			koeficient	maximální počet bodů	poznámka
	I.	II.	III.			
1. Ochota k práci v hluboké vodě	2	1	1	4	16	
2. Přinášení kachny z hluboké vody	2	1	1	4	16	☐ Obstál ☐ Neobstál
3. Nahánění a dohledávka střelené, nebo postřelené kachny v rákosí	2	1	1	5	20	☐ Obstál ☐ Neobstál
4. Dohledávka pohozené kachny v rákosí	2	1	1	5	20	☐ Obstál ☐ Neobstál
5. Chování na stanovišti	2	1	1	2	8	
6. Poslušnost	2	1	1	5	20	
Nejnižší počet bodů pro cenu	80	60	40			
Maximální počet bodů					100	
Lovecká upotřebitelnost	☐ Obstál				☐ Neobstál	

Příloha č. 5: Soudcovská tabulka z všestranných zkoušek

předmět	nejnižší známka pro cenu			koeficient	maximální počet bodů
	I.	II.	III.		
Práce v poli					
1. Společný hon	2	1	1	5	20
2. Hledání - systém	3	3	2	4	16
- rychlost	3	2	2	2	8
- vytrvalost	3	3	2	3	12
3. Vystavování	3	3	2	8	32
4. Postupování	2	2	1	5	20
5. Nos	3	3	2	10	40
6. Klid před zvěří pernatou	2	1	1	2	8
7. Klid před zvěří srstnatou	2	1	1	3	12
8. Chování po výstřelu	2	1	1	2	8
9. Dohledávka střelené a pohozené zvěře pernaté a srstnaté	3	2	1	5	20
10. Přinášení vlečené pernaté zvěře na dálku v poli	2	1	1	5	20
11. Poslušnost	3	2	2	5	20
Celkem	189	142	94		236
Práce ve vodě					
1. Ochota k práci v hluboké vodě	2	1	1	4	16
2. Přinášení kachny z hluboké vody	2	1	1	4	16
3. Nahánění a dohledávka střelené, nebo postřelené kachny v rákosí	2	1	1	5	20

4. Dohledávka kachny v rákosí	2	1	1	5	20
<i>Celkem</i>	58	43	29		72
<i>Práce v lese</i>					
1. Přinášení lišky přes překážku	2	1	1	2	8
2. Šoulačka s odložením	2	1	1	4	16
3. Práce na pobarvené stopě					
a) vodič	3	2	1	6	24
b) oznamovač vč.hlasitého	3	2	1	7	28
c) hlasič	3	2	1	8	32
4. Přinášení vlečeného zajíce v lese	2	1	1	4	16
5. Přinášení vlečené lišky v lese	2	1	1	4	16
6. Vyhledávání zvěře v houštinách	2	1	1	3	12
7. Slídění	2	2	1	3	12
8. Dohledávka pohozené lišky	2	2	1	4	16
9. Chování na stanovišti	2	2	1	2	8
10. Vodění na řemeni	2	2	1	2	8
<i>Celkem</i>	115	86	58		144
<i>Přinášení</i>					
1. pernaté zvěře	2	1	1	4	16
2. srstnaté zvěře	2	1	1	4	16
3. lišky	2	1	1	4	16
<i>Celkem</i>	38	29	19		48
<i>Nejnižší počet bodů pro cenu</i>	400	300	200		
<i>Maximální počet bodů</i>					500

Příloha č. 6: Soudcovská tabulka z memoriálu Richarda Knolla a memoriálu Karla Podhajskeho

předmět	nejnižší známka pro cenu			koeficient	maximální počet bodů
	I.	II.	III.		
<i>Práce v poli</i>					
1. Společný hon	2	2	1	5	20
2. Hledání - systém	3	3	2	4	16
- rychlost	3	2	2	2	8
- vytrvalost	3	3	2	3	12
3. Vystavování	3	3	2	8	32
4. Postupování	2	2	1	5	20
5. Nos	3	3	2	10	40
6. Klid před zvěří pernatou	3	2	1	2	8
7. Klid před zvěří srstnatou	3	2	1	3	12
8. Chování po výstřelu	3	2	1	2	8
9. Dohledávka střelené a pohozené zvěře pernaté a srstnaté	3	2	2	5	20
10. Přinášení vlečené pernaté zvěře na dálku v poli	2	2	1	5	20
11. Poslušnost	3	3	2	5	20
<i>Celkem</i>	189	142	94		236
<i>Práce ve vodě</i>					

1. Ochota k práci v hluboké vodě	3	2	1	4	16
2. Přinášení kachny z hluboké vody	3	2	2	4	16
3. Nahánění a dohledávka střelené, nebo postřelené kachny v rákosí	2	2	1	5	20
4. Dohledávka kachny v rákosí	2	2	1	5	20
<i>Celkem</i>	58	43	29		72
<i>Práce v lese</i>					
1. Přinášení lišky přes překážku	2	2	1	2	8
2. Šoulačka s odložením	2	2	1	4	16
3. Práce na pobarvené stopě					
a) vodič	3	2	2	6	24
b) oznamovač vč.hlasitého	3	2	2	7	28
c) hlasíč	3	2	2	8	32
4. Přinášení vlečeného zajíce v lese	3	2	2	4	16
5. Přinášení vlečené lišky v lese	3	2	2	4	16
6. Vyhledávání zvěře v houštinách	2	2	1	3	12
7. Slídění	3	2	2	3	12
8. Dohledávka pohozené lišky	3	2	1	4	16
9. Chování na stanovišti	3	2	1	2	8
10. Vodění na řemeni	3	2	1	2	8
<i>Celkem</i>	115	86	58		144
<i>Přinášení</i>					
1. pernaté zvěře	3	3	2	4	16
2. srstnaté zvěře	3	3	2	4	16
3. lišky	2	2	1	4	16
<i>Celkem</i>	38	29	19		48
<i>Nejnižší počet bodů pro cenu</i>	400	300	200		
<i>Maximální počet bodů</i>					500